

■ **Siyaset Bilimci Taha Parla'yla gündeme dair** >> 8

■ **"Bedenimiz Bizimdir, Kürtaj Yasaklanamaz!"** >> 12

■ **"O sizin bildiğiniz Süleyman değil"** >> 5

Haziran 2012
sayı 1

yenidünya

halk gazetesi

Kurucusu: **Mustafa Suphi** (1883-1921)

2.50 tl

www.yenidunyagazetesi.com

Kenan Evren cuntasını bile geçtiler Hava işkolunda grev yasak!

12 Eylül 1980 cuntasının grev yasaklarını bugüne kadar aynen devam ettiren AKP, daha da öteye geçti ve havacılık işkolunda da grev yapmayı yasakladı.

"Hava-İş üyeleri demokrasi bilinçleri ve bedel ödemeyi göze alarak var olan olanakları ile ülkemiz işçi sınıfımıza yönelen bu saldırıyı göğüslemiştir... Mücadele bitmedi, bitmeyecek. Birlikte ve birlikte kazanacağız"

>> 2

■ **AKP emekçilere sefaleti dayatıyor**

Toplu Sözleşme sonucunda kamu emekçilerine %3,5+4 zammı reva gören AKP adeta emekçilere sefaleti dayattı.

>> 7

■ **Yunanistan: Kriz derinleşiyor Sol yükseliyor**

Ekonomik krizin siyasal krize dönüştüğü Yunanistan'da 6 Mayıs'ta gidilen erken seçim de krize çare olamadı. 17 Haziran'da tekrar seçim var.

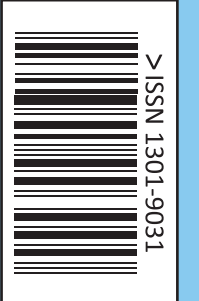
>> 4

fatih aydın

Tek partiden AKP'ye özgürlükler
>> 15

hülya kortun

İmparatorun cellat olduğu bir dünyada
>> 3

Kenan Euren cuntasını bile geçtiler

Hava işkolunda grev yasak!

Referandumun üzerinden daha iki yıl geçmeden, AKP'nin foyası açığa çıktı. Referandum kabul edilirse herkesin istediği sendikayı seçebileceğini, herkese grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkının getirileceğini iddia eden "yetmez ama evet"çilerin kulakları bu aralar sanırız durmadan çınlamakta.

12 Eylül 1980 cuntasının grev yasaklarını bugüne kadar aynen devam ettiren AKP, daha da öteye geçti ve havacılık işkolunda da grev yapmayı yasakladı. AKP İstanbul milletvekili Metin Külünk'ün bu yönde 11 Mayıs 2012 tarihinde hazırladığı tasarımı Meclis'teki çoğunluğuna dayanarak geçirdi. Gelen bütün tepkilere kulağını tıkayarak işçilerin evrensel hakkını ortadan kaldırdı, kapalist sınıfa büyük bir kıyak yaptı. Cumhurbaşkanı Gül de yasayı jet hızıyla onayladı.

Hava işkolunda yer alan tek sendika olan Hava-İş Sendikası ise işçi haklarına yönelik bu ağır saldırı karşısında ilk günden beri üyelerini ve demokratik kamuoyunu direnmeye çağırdı. Hava alanlarında etkili eylemler düzenleyen Hava-İşe THY'nin yanıtı gecikmedi. İlk etapta 305 hava işçisini işten attığını bildiren THY, gelen tepkiler

üzerine geri adım atarak, işten atmaların bir kısmının sehven yapıldığını ve geçersiz olduğunu duyurdu.

Hava-İş sendikası, demokratik ve yasal haklarını sonuna kadar kullanacaklarını duyururken, yasal düzenleme geri çekilene kadar eylemlerini arttırma kararı aldı.

Konuyla ilgili açıklama yapan Hava-İş sendikası şöyle dedi:

"Başta ILO'nun 87. ve 98. sayılı sözleşmeleri olmak üzere Avrupa Sosyal Şartı, BM Ekonomik, Sosyal Kültürel Haklar Sözleşmesi gibi birçok sözleşmeyle birlikte Anayasa'nın 90. Maddesine de aykırı olan h a v a - c ı l ı k h i z-

"Hava-İş üyeleri demokrasi bilinçleri ve bedel ödemeyi göze alarak var olan olanakları ile ülkemiz işçi sınıfımıza yönelen bu saldırıyı göğüslemiştir... Mücadele bitmedi, bitmeyecek. Birlikte ve birlikte kazanacağız."

metlerinde grev yasağı getiren yasa maalesef sayın Cumhurbaşkanı tarafından jet hızı ile onaylanmıştır.

"Bu demokrasi ayıbına, havacılık çalışanlarının tüm itirazları ve haklı demokratik taleplerine rağmen üzüntü ile görüyoruz ki sayın Cumhurbaşkanı da set çekmemiştir.

Bu aşamadan sonra hukuki olarak, Ana Muhalefet partisinin yasayı Anayasa Mahkemesine götürmesinden başka yol kalmamıştır. Ancak bu demokrasi ayıbı ile ilgili sendikamızın mücadelesi bitmeyecektir. Hem ulusal, hem de uluslararası düzeyde karşı duruşumuz sürecektir... Özellikle THY A.O ve Teknik A.Ş'de işçilerin, demokratik, meşru, yasal hak arama girişimleri karşısında, işçi kıyımına yönelerek emek düşmanlığını gösteren patronların, her platformda teşhirine devam edilecek ve işe geri dönüş mücadelemiz sürecektir. Hava-İş üyeleri, demokrasi bilinçleri ve bedel ödemeyi göze alarak var olan olanakları ile ülkemiz işçi sınıfımıza yönelen bu saldırıyı göğüslemiştir... Mücadele bitmedi bitmeyecek. Birlikte ve birlikte kazanacağız."

AKP'nin işçilerin, emekçilerin en temel hakkına yönelik saldırısı aklı 1970'te Süleyman Demirel başkanlığındaki Adalet Partisi iktidarının benzer saldırısını getiriyor. 15-16 Haziran 1970'te İstanbul ve İzmit'te yüzbinlerce işçi sokağa çıkarak meşru direniş hakkını kullanmış ve sendikal haklarını korumuştur.

Biber gazı can almaya devam ediyor

Yetkililer polislerin kullandığı biber gazının zararsız olduğunu iddia etseler de zehirli gaz can almaya devam ediyor. Geçen sene emekli öğretmen Metin Lokumcu biber gazından etkilenerek hayatını kaybetmişti. Son olarak Yalova'da bir kavgayı ayırmaya çalışan Çayan Birben olay yerine gelen polislerin biber gazı sıkması sonucunda yaşamını yitirdi. Görgü tanıklarının aktardıklarına göre, polise: "Ben astım hastasıyım; biber gazı sıkma" demesine rağmen polis Çayan'a doğrudan gaz sıkmaya devam etti. Yoğun gazdan etkilenen Çayan fenalaşarak hastaneye kaldırıldı. Ancak solunumu duran genç kurtarılamadı.

1 Haziran günü memleketi Rize'nin Pazar ilçesinde toprağa verilen Çayan'ı son yolculuğuna kalabalık bir kitle uğurladı. Arkadaşları "Hesap sorulacak Çayan'ım" yazılı bir pankart taşıırken; cenazede konuşan baba Mustafa Birben, "Oğlum, gittiği her yerde, okulunda dahi isminden dolayı hep baskıya maruz kaldı. O, ismini gururla taşıdı, hiçbir baskıya boyun eğmedi. Oğlumun hesabını mutlaka soracağız" dedi.

66 ayını dolduran çocuklar okula başlayacak

Milli Eğitim Bakanlığı, 4+4+4 eğitim sistemindeki düzenlemenin nasıl uygulanacağına dair genelgeyi yayınladı ve okula başlama yaşını belirledi. 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla 66 ayını tamamlayan tüm çocuklar ilkokula kaydedilecek. Yaşı 60-66 ay arasında olan çocukların ilkokula başlaması ise velisinin yazılı isteğiyle gerçekleşebilecek. Bu yönde istekte bulunan velinin çocuğunun gelişim yönünden hazır olduğu anlaşılırsa ilkokula devam edebilecek.

"Karar eğitimbilim kriterlerine uymuyor"

Eğitim-Sen düzenlemeyi eleştirdi. 4+4+4 sürecinde yaşananları ve yasanın içeriğini hatırlatarak çocukların okula başlamasında eğitim bilimlerine uygun kriterlerin göz ardı edildiğini açıkladı. Hiçbir pedagojik gerekçesi olmayan, çocukların bilişsel gelişimlerini göz ardı eden ve sadece okul öncesi eğitim tartışmalarına son verilmek için yapılan bu düzenleme sonrasında, çocukların hayatlarında telafi edilemeyecek olumsuz etkiler ortaya çıkacağını vurguladı.

HDK'den parti girişimi

Halkların Demokratik Kongresi 1. Genel Kurulu 12-13 Mayıs tarihlerinde toplandı. Kongrede Cumhurbaşkanlığı seçimlerine, genel seçimlere ve yerel seçimlere katılacak bir parti kurma kararı alındı.

Yapılan açıklamaya göre, karar, Halkların Demokratik Kongresi'nin "AKP karşısında ana muhalefet olma ve bir mücadele ortaklığı kurma iddiasını gerçekleştirmek" amacıyla alındı.

Açıklamada, HDK'nin, "işçi ve emekçi hareketinin, Kürt özgürlük hareketinin, baskı altındaki azınlıkların, kadın kurtuluş hareketinin, insan hakları savunucularının, özgürlükçü bir laikliği savunan inanç sahiplerinin, doğa ve çevre hakları için mücadele eden ekoloji hareketinin, Alevi toplumunun muhalefetinin, küçük üretici köylülerin ve tarım emekçilerinin, kent yoksulları hareketlerinin, engellilerin birlikte davranmasının önkoşullarını yaratmaya çalıştığı" vurgulandı.

HDK açıklamasına göre, Kongre bünyesinde kurulacak olan parti, bileşenlerinin kendi özgün amaç ve hedefleri doğrultusunda çalışmasını hiçbir şekilde engellemeyecek.

Bileşenlerin ortak iradesini yansıtabilecek olan partinin, Cumhurbaşkanlığı seçimlerine, genel seçimlere ve yerel seçimlere katılması ve bu yolla daha geniş çevrelere ulaşması öngörülmüyor.

Yorum

HDK Kürt sorununun onurlu barışla çözülmesini temel amaçlarından biri sayıyor.

Partileşme kararının barış seçeneğini güçlendirmesini diliyoruz. Çünkü bir türlü ardi arkası gelmeyen KCK tutuklamaları, İmralı'da tecrit, Uludere faciası derken Kürt sorununda yine karşılıklı ölümler başladı.

Dağdaki Kürt gençleri de ölüyor, Türk ordusundaki subaylar ve erler de ölüyor. Her cenaze 29 yıllık çıkmazı daha da derinleştiriyor. Emekçi ocaklarına ateş düşerken Amerika, Avrupa, İsrail savaş şirketlerinin kârları katlanıyor.

Oysa dünyanın da, bölgenin de bu tür sorunları çözme konusunda yeterince tecrübesi var. Çözüm onurlu barışta. Yok sayılan bir halkın taleplerini karşılamakta. Kürt politikacıları genel af, anadilde eğitim, kendi kendini yönetme hakkı tanındığında sorunun çözüleceğini, Türkiye'nin sınırları ve toprak bütünlüğüyle bir dertlerinin olmadığını defalarca açıkladılar.

29 yıldır savaşarak bir yere varılamadı. Eşitlik ve özgürlük temelinde barışarak kardeşçe birliğe kavuşma seçeneğine şans tanımak gerekiyor.

İmparatorun cellat olduğu

bir dünyada

Amerika'nın ünlü gazetesi New York Times'ın 29 Mayıs 2012 tarihinde açıkladığına göre, Amerikan istihbarat örgütü CIA ile Amerikan Savaş Bakanlığı Pentagon, dünyanın dört bir yanında Amerika'ya muhalif en tehlikeli kişileri belirleyip hazırladıkları "öldürülecekler listesi"ni her Salı günü Obama'ya sunuyormuş. Obama da bu kişileri yargısız infazla öldürme emrini bizzat veriyormuş. İnsansız uçaklar kullanılarak öldürülen bu kişilerin yanında tesadüfen bulunanlar da bu saldırılar sırasında tabii ki ölüyormuş.

Yani, dünya kapitalist sisteminin imparatoru Obama bizzat bir mafya babası gibi, hak hukuk yargı demeden keyfine göre insan öldürtüyormuş. İmparatorun insanlık ve hukuk kurallarını böylesine çiğnediği bir dünyada, imparatorun uzak ülkelerdeki uç beyleri neler yapmaz? Uludere faciasını biliyorsunuz, ekmek parası peşindeki 34 Kürt köylüsü hiç yoktan öldürüldü, hâlâ hesabı verilmedi.

Tablo ortada

Irak'ta, Afganistan'da, Libya'da, Filistin'de, Yemen'de, Bahreyn'de, Suriye'de sömürgecilerin açtığı savaşlarda öldürülen milyonlarca insan. Yunanistan'da, İspanya'da, Portekiz'de, İtalya'da, Türkiye'de, Almanya'da, İngiltere'de, Amerika'da işinden atılan milyonlarca işçi. Mısırda, Tunus'ta, Arabistan'da, Pakistan'da, Somali'de, Kongo'da, Hindistan'da, Endonezya'da işsizlikten, yoksulluktan, ilaçsızlıktan kırılan milyonlarca emekçi. Köyünü, çiftini çubuğunu terk edip büyük şehirlere göç etmek zorunda kalan yoksul köylüler. Hâlâ grev hakkı verilmeyen, elektrige, suya, doğalgaza, otobüse zamlar yağmur gibi yağarken bir simitlik maaş artışına mahkûm edilen memurlar. Kazanılmış haklarını bir bir kaybeden işçiler, grev hakları bir gecede gasbedilen havayolu işçileri. Günde on, on iki saat asgari ücretle çalıştırılan sigortasız, sendikasız emekçiler. Özgürlüğü, aklı, bedeni, kişiliği zincire vurulan milyonlarca kadın. Dili, kültürü, kendi kendini yönetme hakkı tanınmayan halklar.

Kısacası, dev bankaların ve şirketlerin sahibi bir avuç kapitalistin, dolar milyarlarlarının cennet hayatı yaşaması için cehennem hayatına mahkûm edilen milyarlarca insan.

Arayış

Bu böyle gitmez. Her kıtada binler, yüz binler, milyonlar sokaklara dökülüyor. Hakkını arıyor. Büyük patronların uşaklığını yapan devlet yöneticilerini, iktidar partilerini ayaklanarak veya seçim yoluyla deviriyor. Mısır'da Hüsnü Mübarek, Tunus'ta Zeynel Abidin Bin Ali, İtalya'da Berlusconi, Fransa'da Sarkozy, Yunanistan'da Karamanlis ve Papandreu gitti. Ama yerlerine gelenler de dolar milyarderlerine uşaklık politikasını sürdürüyor.

Mısır'da halk ayaklanmasının üzerinden bir buçuk yıl geçti, hâlâ iktidarı Amerikancı generallerin ve Amerikancı yobazların elinde bırakmak için türlü oyunlar oynanıyor. 23-24 Mayıs 2012'de yapılan Cumhurbaşkanlığı seçiminde dinci Müslüman Kardeşler örgütünün adayı Muhammed Mursi (oy oranı yüzde 24.78) ile generallerin adayı eski başbakan Ahmet Şefik'in (oy oranı yüzde 23.66) ikinci tura kaldığı, devrimci güçlerin adayı solcu-laik Hamdin Sabbahi'nin (oy oranı yüzde 20.72) üçüncülükte kalarak elendiği açıklandı. İkinci tur 16-17 Haziran'da yapılacak.

Tunus'ta şimdilik Amerika-Fransa yanlısı generaller ve dinci gericiler, iktidarı paylaşıp halkı ayazda bırakmanın yolunu buldular.

Yunanistan'da halk 6 Mayıs'ta yapılan seçimde sağcı Yeni Demokrasi Partisi (oy oranı 18.85) ile sosyal demokrat PASOK'u (oy oranı 13.18) iyice küçülttü; komünist olmayan sol güçlerin koalisyonu Syriza'yı ikinci büyük parti (oy oranı 16.78) yaptı.

Syriza devrim yapmaya gerek olmadan, Avrupa Birliği içinde kalarak ve reformlarla kapitalizmi düzelterek işleri çözebileceğini vadediyor. Yunanistan Komünist Partisi ise oylarını bir miktar arttırarak yüzde 8.48'e ulaştı. Partiler anlaşıp yeni hükümeti kuramayınca yeniden seçime gitme kararı alındı. Yeni seçimler 17 Haziran'da.

Fransa'da birinci turu 22 Nisan'da, ikinci turu 6 Mayıs'ta yapılan seçimi UMP'nin adayı sağcı Cumhurbaşkanı Sarkozy (ikinci turdaki oy oranı yüzde 48.37) kaybetti, Fransız Komünist Partisi'nin de desteklediği sosyal demokrat Sosyalist Parti'nin adayı Hollande (ikinci turdaki oy oranı yüzde 51.63) kazandı. Yine iki turlu parlamento genel seçimi ise 10 ve 17 Haziran'da yapılacak. Hollande kapitalist sistemi değiştirmeden halkı rahatlatacak reformlar yapma, işsizliği azaltma sözü veriyor.

Görüldüğü gibi, kapitalizmin neoliberal masallarının iflas ettiğini bizzat yaşayarak gören emekçi kitleler artık sokağa çıkıyor, grev, gösteri, miting, direniş yapıyor. Mısır ve Tunus'ta olduğu gibi ayaklanarak, Yunanistan'da ve Fransa'da olduğu gibi seçimle iktidardakileri düşürüyor. Sömürüden bıkan, kapitalistlere öfke duyan kitleler köklü reformlar yaparak durumlarını düzelterek yeni iktidarlar arıyor.

Umut

Bu arayışın nasıl sonuçlanacağını yaşayarak göreceğiz. Umudumuz odur ki, kitleler kapitalizmin içinde kalarak köklü reform yapılamayacağını anlayacaklar. Bizzat kendilerinin iktidar olması ve kapitalizme son vermesi gerektiğine kendi tecrübeleriyle karar verecekler.

Devrim, yani halkın kendi kaderini bizzat kendi eline alması; işçilerin, emekçilerin, bütün sömürülen ve ezilen halkların kendilerine göre bir dünya kurması gündemde.

ABD

gösteriyor

AKP

vuruyor!

Suriyeli diplomatlar sınırdışı ediliyor

AKP iktidarı Suriye halkına karşı düşmanlık politikasını ısrarla sürdürüyor. Suriye'de son günlerde yaşanan provokasyonları bahane eden Başbakan Erdoğan, Türkiye'nin de Suriyeli diplomatları sınır dışı etme kararı aldığını açıkladı.

Oysa oyun açık: Tarafsız gözlemcilerin belgeleriyle açıkladığı gibi emperyalistlerin taşeronluğunu üstlenen gerici ve faşist çeteler Suriye içinde katliamlar ve komplolar düzenliyor. Dünya kapitalist medyası ise katliamların suçunu Esad yönetiminin üzerine yıkmaya çalışıyor.

En son Hula'da da öyle oldu. Öldürülenlerin hepsi gerici isyancılara karşı çıkan laikler ve Aleviler olduğu hâlde, başta BBC olmak üzere dünya medyası olaydan yönetimi sorumlu tuttu. Emperyalistler ve uzantıları böylece, Annan Planı'nı boşa çıkarmak, Suriye'yi iç savaşa sürükleyerek çökertmek, yeniden sömürgeleştirmek istiyor.

Bağımsızlığını, özgürlüğünü, sosyal haklarını ve birliğini savunan Suriyeli devrimci, ilerici ve yurtsever güçlerse bu komplolara karşı mücadele kararlılığı içinde. Sonu gelmez etnik ve mezhepsel çatışmalara sürüklenmek istenen Suriye halkı, emperyalizmin oyununa kolay kolay gelmeyeceğini belli ediyor.

Türkiye halklarıyla bölge halklarının çıkarlarının yüz yıllardır ortak olduğu gerçeği göz önüne alındığında Suriye'ye yönelik bir askerî müdahaleye Türkiye'nin destek vermesi asla kabul edilemez. Bu karanlık senaryolara alet olma heveslisi iktidarın ise kardeşi kardeşe kırdırma politikalarından vazgeçmemesi durumunda tarih önünde er veya geç yargılanacağı ortada.

Yunanistan'da ekonomik kriz siyasal krize dönüştü

Ekonomik krizle boğuşan Yunanistan 6 Mayıs 2012'de erken genel seçime gitmişti. Sandıktan radikal sol koalisyon SYRIZA oylarını dört kat arttırarak birinci parti çıktı. Fakat hiçbir parti hükümet kuracak çoğunluğu elde edemedi. 17 Haziran'da tekrar seçim var.

Ekonomik krizin siyasal krize dönüştüğü Yunanistan'da 6 Mayıs'ta gidilen erken seçim de krize çare olmadı. Seçimlerde merkez sol Panhellenik Sosyalist Hareket (PASOK) oylarını yüzde 43.9'dan yüzde 13.18'e, merkez sağ Yeni Demokrasi Partisi (YDP) de birinci parti olmasına rağmen oylarını yüzde 33.5'ten yüzde 18.85'e düşürerek hezimete uğradı. Sandıktan büyük bir başarı ile çıkan Radikal Sol Koalisyon (SYRIZA) ise oylarını dört kat arttırarak yüzde 16.78'e yükseltti. Yunanistan Komünist Partisi (YKP) ise oylarını az bir miktarda arttırarak yüzde 7.5'ten yüzde 8.48'e yükseltti. Böylece ülkede yıllardır hüküm süren PASOK ve YDP arasındaki ikili sistem çökmüş oldu.

Seçimlerde bir başka sürpriz ise ırkçı Altın Şafak'ın yüzde 7'lik bir oyla meclise girmesi oldu. Ayrıca YDP'den ayrılan Bağımsız Yunanlılar ile PASOK ve SYRIZA'dan ayrılan Demokratik Sol da yüzde 3'lük barajı aşarak meclise girmeyi başardı.

Hükümet kurulamadı

Yunanistan seçim sistemine göre birinci olan parti-

ye fazladan 50 milletvekili veriliyor. Fakat bu anti-demokratik uygulama bile hükümet kurmaya yetmedi. Sonuç olarak Yunanistan 17 Haziran'da tekrar sandık başına gidecek.

Yunanistan seçimlerinin kesin sonucu işçi ve emekçilerin eskisi gibi yaşamak istemediklerinin ilanı. Ayrıca bir başka kesin sonuç da Yunanistan egemenlerinin ülkeyi eskisi gibi yönetemeyeceklerinin ortaya çıkması. Krizin faturasının halk tarafından mı, yoksa asıl sorumlu büyük sermaye çevreleri tarafından mı ödeneceği tartışması siyasal hayatın asıl meselesi hâline geldi. YDP yeni seçimlere hazırlanırken merkez sağ toparlayarak bir sağ cephe ile seçimlere girmeye çalışıyor. Yunanistan'daki sol seçmenin benzer bir hamleyi soldan da beklediği ve güçlü bir sol koalisyon beklentisinde olduğu gözlemleniyor.

YKP'nin kriz ortamında oylarını arttıramaması ve solun büyük partisi olma özelliğini şimdilik SYRIZA'ya kaptırması yeni tartışmalar yaratacak gibi. YKP yaptığı açıklamada eski oyunun tekrar sahneye konulduğunu, önceden YDP ve PASOK üzerinden yürüyen merkez sağ ve merkez sol oyununun bu sefer de SYRIZA üzerinden yürütüldüğünü söylüyor. Görünen o ki bu süreçten geniş bir sol koalisyonun çıkma olasılığı zayıf.

Kimi anket sonuçlarına göre SYRIZA Haziran seçimlerini birinci sırada bitirebilir. Kimi anketler ise sağcı YDP'nin yine birinci geleceğini iddia ediyor. Bu sırada ırkçı parti Altın Şafak'ın yükselişi de dikkate değer bir konu. Bakalım Haziran seçimleri Yunanistan işçi ve emekçisine ne getirecek?

Öfke(liler) durulmuyor

İspanya'nın başkenti Madrid'de geçen yıl sokaklara çıkan, kendilerini "Öfkeli" olarak adlandıranlar bu yıl da sokaktaydı. Cumartesi günü 200 binden fazla kişiyle kemer sıkma politikalarına karşı Sol Meydanı'nda toplanan Öfkeli, 14 Mayıs 2012'de sonlanan üç günlük bir kamp gerçekleştirdi.

İşsizlik oranının yüzde 25'e çıktığı İspanya'da gencinden yaşlısına her kuşaktan 200 binden fazla insan Sol Meydanı'nda buluştu.

Kazanılmış haklarının ellerinden alınmasına karşı sokağa dökülen, insanca yaşamak için mücadele eden İspanya işçi ve emekçilerine geleceklerinden kaygılı gençler de destek verdi.

"Geleceksiz Gençler" yazılı tişörtü ile gösteriye katılan 21 yaşındaki öğrenci Victor Valdes "Buradayız çünkü politik elitin

bize empoze ettiği kemer sıkma politikalarını kabul etmiyoruz" dedi. Ortaokul öğretmeni olan 57 yaşındaki Roberto Alonso "kaybetmekte olduğumuz haklarımızı savunmak için buradayım...(Gençler) Her zamankinden daha eğitilmişler. Ama işsizler. Hiçbir şeyleri yok" dedi.

İspanya'daki protestolar sadece Madrid ile sınırlı değildi. Barcelona, Sevilla, Bilbao, Malaga gibi şehirlerde de "Öfkeli" kemer sıkma politikalarına karşı sokaktaydı.

Filistinli tutsakların açlık grevi son buldu

14 Mayıs 2012 tarihi itibarıyla Filistinli 2500 tutsağın açlık grevi, yaklaşık 5-6 gün boyunca süren görüşmelerin ardından, Filistinliler adına mutlu sona ulaştı. Filistinli tutsakların istekleri kabul edildi.

Açlık grevi; hücre tecridi, keyfi tutukluluk, cezaevi şartlarının

iyileşmesi, akraba ziyaretlerinin sıklaştırılması talepleri ile Bilal Diyab ve Tahir Halahle tarafından başlatılmıştı. Eğer anlaşma sağlanamazsa Tahir Halahle su içmemeye başlayacağını belirtmişti. Görüşmelerin olumlu sonuçlanması Gazze'de büyük bir sevinçle karşılandı.

Filistin Kurtuluş Örgütü, 1974 yılında 17 Nisan gününü İsrail'in esir aldığı Filistinlilere dikkat çekmek için "Filistinli Esir Günü" ilan etmişti. Geçen 77 gün boyunca Filistinlilerin durumuna dikkat çekmek için de dünyanın çeşitli bölgelerinde birçok eylem düzenlenmişti.

80 yıllık bir yaşama neler sığdırabilirsiniz. 80 yılda bir meslek dalında uzman olabilir, sayısız arkadaş edinebilir, birçok şehir veya ülke gezebilirsiniz. Evet gerçekten 80 yıl birçok işi başarmak için yeterli uzunluktadır.

Söz konusu olan Süleyman Hoca ise yaptıkları için kesinlikle diyebiliriz ki; 80 değil, 180 yıl bile az gelir. Köy öğretmenliğiyle başlayan bir yaşam ilerleyen yıllarda nasıl olur da kitleleri tek bir hamlesi ile yönlendirebilecek bir isme dönüşebilir. Çünkü o sıradan bir köy çocuğu olarak başladığı yaşamında çevresindekilere o kadar çok şey katmıştır ki "Ben Süleyman Hoca ile tanıştım; daha ne olsun!" diyebilecektir çalışma arkadaşları.

Öğretmenlik yıllarında boş duran meraları köylülerle beraber işleyip aralarında pay ettiği için "Devletin elinde bulunan işkence aletleri Allahın elinde bile yoktur" diye tehdit edilir. Olsun, dağıttığı topraklar artık köylülere aittir ya, kulak asmaz bu tehditlere.

Çevre köyler Süleyman Öğretmen'i o kadar çok kendinden saymıştır ki, 1965 yılındaki seçimlerde TİP'in Trakya bölgesindeki oylarında büyük bir başarı sağlanır. Hem de bu başarının mimarı kendisiyken bir başka arkadaşı girecektir meclise. TİP yöneticileri bile utana sıkıla sorar bu tezat durumu. Ama hiç tereddüt etmez, çünkü nihai amaç aynıdır. Kimin ön safta görüldüğünün bir önemi yoktur.

Öğretmenlik güzeldir, söylendiği gibi kutsaldır ama ona öğretilenlerde bir çelişki vardır. Çünkü sistem ondan düşünmeyen emekçi yığınları yetiştirmesini istemektedir. Ama o her fırsatta sistemin bozuk oyununa karşı çıkar. Bugünkü Eğitim-Sen'in ilk temellerini atanlardandır. Türkiye Öğretmenler Sendikası ülkenin birçok bölgesinde iktidarın oyunlarına karşı çıkmaktadır. Alanlarda kendisiyle röportaj yapmak isteyen bir gazeteciye "Öğretmenlerin görevi ABD değil, ABC öğretmektir" diye hatırlatır dönemin milli eğitim bakanına.

1969'da Lastik-İş başkanı Rıza Kuas'ın ricasıyla işçi eğitimlerine girer. Bu eğitim hayatında büyük bir dönemecin ilk adımı olur. Artık sadece sistemin izin verdiklerini değil; artı değeri, emeğin kutsallığını, hak arama mücadelesini, birlik ve dayanışmanın önemini anlatabilecektir. Rıza Kuas'ın açtığı kapı hem onun için, hem de işçi sınıfı için ayrılmaz bir beraberlik sağlayacaktır. O artık Kemal Türkler'in tabiriyle işçi sınıfının Süleyman'ıdır.

Büyük eğitim yürüyüşü, Devrimci Eğitim Şurası, 15-16 Haziran direnişi, Saraçhane mitingleri, Beria Önger seçim konuşmaları, 1 Mayıs'lar... Aklınıza gelebilecek birçok eylem, miting ve grevde ya konuşmacıdır, ya da

en ön safta işçileriyle beraberdir Süleyman Hoca.

O yıllarda Maden-İş, DİSK'in motor gücü olarak tabir edilir. Süleyman Hoca da bu motorun baş makinistlerindedir. Motora yakıtı o verir çünkü. Onun eğitimlerine giren işçiler artık farkındadır artı değer, eşitliğin, emeğin, sömürülmenin ne demek olduğunun. Sadece ekonomik kavramların eğitimini vermez Süleyman Hoca. İşçilere eve giderken eşlerine çiçek almanın önemini de anlatır. İyiyi, doğruyu, güzel sözleri övmenin önemini, kitap okumanın, müzik dinlemenin, tiyatroya gitmenin de ekmek ve su kadar gerekli olduğunu öğretir işçilerine.

Süleyman Hoca'yı tanıyan herkes onun hitabet yeteneğinin, samimiyetinden geldiğini söyler. İnanmadığı birşeyi ona asla yaptıramazsınız. İşte bu sözler Süleyman Hoca'nın eğitimciliğinin temel noktasıdır. Çünkü Süleyman Hoca'nın anlattığı hikâyelerin hepsi başka bir dünyanın mümkün olduğunun bir göstergesidir. Kendisi de inanır bu dünyanın var olacağına. Aktardığı da bu inancıdır aslında.

Tabii bütün bu güzellikleri anlatmanın bir de bedeli vardır ülkemizde. 1980 darbesi ülkenin üstüne kara bir bulut gibi çöker. Süleyman Hoca 10 koca yıl göçmen yaşamı sürmek zorunda kalır. Ama inandığı değerleri savunmaktan vazgeçmez. İşçilerin vatani yoktur çünkü. Hem orada eğitimler vermeye devam eder, hem de Türkiye Postası'na yazılar yazar. Siyasi tutukluların özgürlüğü için koşuşturur. Barış Derneği'nde görev alır. İlk fırsatta da döner ülkesine.

Hemen sendikalarda yarım kalan işlerine sarılır dört elle. Sırasıyla Otomobil-İş, Harb-İş, Petrol-İş sendikalarında görev alır. Beraberdir yine işçileriyle. Kurtuluşun kendi ellerinde olduğunu anlatır Köylü Ali hikâyesiyle. Maden-İş'teki işçilere benzettiği kaya balıklarının başka sendikalarda da olabileceğini öğretir.

Daha öğreteceği çok şeyi vardır Süleyman Hoca'nın. 1980 öncesi Türkiye ile sonrası artık çok farklıdır. İnsanlar bireyselleşmiştir, her koyun kendi bacağından asılıyordur. Süleyman Hoca bu yeni anlayışın bizi nerelere ittiğini anlatmaya başlar. Fakat sağlığı elvermemektedir. Sağlığına kavuşup tekrar eğitimlerine geri dönmek ister ama bu sefer başaramaz.

Olmadı, çünkü Süleyman Hoca'nın yapacak daha çok işi vardı. 80 yıl yetmedi ona. Çünkü Süleyman Hoca'dan eşitliği, adaleti, işçi olmanın onurunu dinleyecek daha çok kişi vardı. Evet Süleyman Hoca artık aramızda değil, fakat yetiştirdiği sınıf onun anlattıklarını, onun hayallerini birgün gerçekleştirecek.

Dip noktası mı?

Konu toplumsal hakların gasbı olunca, akla ilk takılan sorulardan bir "nereye kadar" olur. Daha çok ekonomik, sosyal, siyasal alanlarda öne çıkan toplumsal kazanımlar, haklar gerici iktidarlar eliyle bir bir budanırken, buna karşı çıkması beklenenler içinde genelde iki ana eğilim belirir. Birinci eğilim "artık yeter" sözüyle özetlenebilecek kadar net ve hoşnutsuzluğunu açık bir karşı koyuşa dönüştürme niyetinde olanlarındır. Diğer eğilimi ise iktidar uygulamaları karşısında samimi bir mutsuzluk hissetse de, karşı harekete geçmekte ayak sürüyenler temsil eder. İş muhalefetten kaçmak ve iktidar yandaşı olmak olunca da mazeret üretmek çok zor değil. Üretilen türlü bahanelerin arkasındaki genel psikoloji "henüz dip noktasını görmedik" şeklindedir. Henüz harekete geçmek için acele etmeye, panik havasına girmeye gerek yoktur. Nasıl olsa işler bir şekilde yoluna girer.

Nazilerin Almanya'da iktidara geldikleri ilk yıllarda, Nazi olmayan ancak kendini liberal, demokrat vb. adlar altında niteleyenlerin nasıl olup da başlarda Nazi vahşetini mazur gördükleri ve daha sonra o görmezden geldikleri vahşetin kurbanı hâline geldikleri ortada. O dönemin de gözde sözü "daha dip noktada değiliz, işler nasılsa bir şekilde yoluna girer" olmalı.

AKP'nin dibi

Bugün, Türkiye'de siyasal gericiliği büyük oranda AKP'nin temsil ettiği bir gerçek. Askerî ve sivil elitleri büyük oranda teslim alan AKP, iktidarını kullanmak noktasında elini oldukça rahatlatmış vaziyette. Örnekleri tek tek sıralamaya kalkarsak herhâlde epey sayfa doldurmanız gerekir.

Sadece son birkaç haftanın gündemine baktığımızda; dinci gericiliği okullarda yerleştirecek olan 4+4+4 eğitim programından, kıdem tazminatını gasp etme çalışmalarına, hukuk alanında modern kadılığın önünü açabilecek olan Arabuluculuk Kanunu'na kadar halka yönelik pek çok irili ufaklı saldırı olduğunu görüyoruz.

Bunlardan bir kısmı -örneğin kıdem tazminatı hakkı gibi- yıllar içerisinde emekçilerin zorluklarla, mücadelelerle elde ettiği çok önemli kazanımlar. Şimdi genç yaşlı, kadın erkek milyonlarca insanın geleceğini doğrudan ilgilendiren kritik noktalarda, bu kadar büyük saldırılar karşısında harekete geçmek için daha öte bir dip bekleme ne gerek var?

Siyasette, özellikle de günümüz burjuva siyasetinde söz konusu gericilik, kapitalist piyasacılık, adaletsizlik gibi başlıklarsa, bunlarda bir dip nokta olabileceğini sanmak kesinlikle saflık olacaktır. Toplumsal hakların geriletilmesinde egemenler dip tanımaz. Her zaman daha dip bir nokta bulunur. Dolayısıyla bugün için AKP eliyle temsil edilen resmî ve gayiresmî gericiliğin bir noktada duracağını sanmak büyük bir yanılgı olacaktır.

Bu huzuru bozmalı

2012 Türkiye'sinde bütün yaşananlara rağmen hâlâ "bir şey olmaz" huzurunu yaşayanlar varsa, onları uyarmalı ve bir an önce bu zehirli huzur duygusundan kurtulup, "artık yeter" deme vaktinin geldiğini söylemeliyiz.

Bir de unutmadan şunu eklemeliyiz: Milyonlara gericilik gömleğini biçen güçlerin ulusal ve uluslararası çapta işleyen programları varsa; emekçilerin de bir programı olmalı. Şimdi asıl mesele ülke karanlıklar içinde daha da derinlere sürüklenmeden; kitlelerin kendi programlarına sahip çıkıp onu güçlü ve kararlı bir şekilde gündeme taşıması.

Gasbedilen haklarımız

Çoğumuzun taşeron deyip geçtiğimiz ve yine farklı birçok sıfatla anılan geçici ve düzensiz istihdam uzun zamandır planlı bir şekilde egemen çalışma biçiminin yerini alıyor. İşçilerin uzun mücadelelerle kazandığı haklar yok ediliyor. Dünya sermayenin dikensiz gül bahçesine dönüştürülüyor. Bunun için taşeron sistemini sermaye ve hizmetkârları hızlı bir şekilde yayıyor.

Dünyanın birçok bölgesinde yıllardır verilen çetin sınıf mücadeleleri sermayeye güvenceli istihdamı kabul ettirmişti. Güvenceli istihdam biçiminde işçilerin çalışma saatleri, ücretleri ve sosyal hakları yasalar ve kurullarla düzenlenmişti. İşçinin ne zaman işe gideceği belliydi, çağrı üzerine ertesi gün işe gitmiyordu. Çalışma saatlerinin temel alındığı aylık bir maaşı vardı, ücretler bugünkü gibi değişken değildi. Kazanılmış birçok sosyal hakkı vardı. Bugünse patron: yemek parası mı? Sana maaş veriyorum, bir de yemek parası mı vereceğim diyor. Ama o maaşın işçinin hiçbir ihtiyacını karşılamaya yetmediğini söylemiyor.

İkinci Dünya Savaşı'ndan 1970'lerin sonlarına kadar korunan bu haklar sermayenin işçilere karşı örgütlü saldırısı sonrası yavaş yavaş işçi sınıfının elinden alındı. Bu dönemde dünya işçi sınıfı küresel sermayenin bu saldırılarını durduracak örgütlü bir karşı duruş sergileyemedi. Bu süreçte kaybedilen haklarımızı göz önüne aldığımızda bugün gelinen noktada ne kadar büyük bir geri sıçramanın yaşandığını görebiliriz.

Peki isterseniz işçilerin geçmişte mücadele ederek ne tür haklar elde ettiklerini ayrıntılı bir şekilde görmek için bugünlerde devamlı olarak kaldırılacağı gündeme getirilen işçinin alınteri kıdem tazminatının hangi kalemlerden oluştuğuna bir bakalım. Unutmamak lazım; bu kalemler işçilerin mücadele ederek kazandığı ve kanı canı pahasına korumaya çalıştığı haklarıdır.

Bugün geçerli iş kanununa göre kıdem tazminatı hesaplanırken dikkate alınan kalemler şunlar:

1-aile yardımı	11-kasa tazminatı
2-ayakkabı bedeli	12-konut yardımı
3-çiplak ücret	13-mali sorumluluk tazminatı
4-çocuk zammı	14-sağlık yardımı
5-devamlı ödenen primler	15-taşıt yardımı
6-eğitim yardımı	16-temettü
7-erzak yardımı	17-ünvan tazminatı
8-gıda yardımı	18-yakacak yardımı
9-giyecek yardımı	19-yemek yardımı
10-kalifiye-nitelik zammı	20-yıpranma tazminatı
21-havlu ve sabun yardımı (işyerinde kullanılacak ise tazminat hesabında dikkate alınmaz)	

Tam yirmi bir kalem. Mücadele ile kazanılmış yirmi bir kalem hak. İşte bugün sermayenin ve hükümetin dayattığı yasalarla ortadan kaldırılmaya çalışılan kıdem tazminatı işçi sınıfının geçmişte verdiği mücadeleyle kazandığı haklara ayna tutuyor. Bugün insanlığın yüz karası taşeron sisteminin uygulandığı işyerlerinin hangisinde çocuk yardımı, aile yardımı, konut yardımı, ayakkabı yardımı, aylık eğitim yardımı alınabiliyor? Ya da yukarıda sayılan ödeme kalemlerinden hangileri yapılıyor? İşte geçmişte mücadeleyle kazanılmış, toplu sözleşmelerle sokulmuş, sayıları hızla artan taşeron işçilerin maaş bordrolarında olmayan bu haklar bugünlerde devamlı yasalar değişiyor, işçi hakları ilerliyor diyenlere verilecek cevaptır.

Üstelik işçilerin yıllardır gaspedilen hakları yukarıda saydığımız 21 kalemlerle de bitmiyor. Bir de kıdem tazminatı hesaplanmasında dikkate alınmayan kalemler var. Onlar da işçilerin geçmişte mücadeleyle kazandığı ve analarından emdikleri süt gibi helal hakları. Mücadeleyle kazanılmış hakları. Ancak bugün onlar da taşeronlaştırma, güvencesizleştirme ve esnekleştirmeyle işçinin maaş bordrosundan atılmış haklar. Onları da bir sonraki yazıda ele alacağız.

rıza köse

Birlik Dayanışma Hareketi GSS paneli gerçekleştirdi

İşçilerin, emekçilerin güç ve eylem birliğini hedefleyen ortak mücadele platformu Birlik Dayanışma Hareketi 13 Mayıs 2012 Pazar günü, TMMOB Makine Mühendisleri Odası'nın Kartal'daki lokalinde bir panel gerçekleştirdi. Panelde Genel Sağlık Sigortası (GSS)'nin sağlık sistemine ve genel olarak toplum yaşamına ilişkin etkileri tartışıldı. Aylık geliri 295 TL'nin üzerinde olan bütün vatandaşlar için sigorta primi ödeme zorunluluğu getiren, doktorları performans, hastaneleri kâr için çalışan unsurlara dönüştüren genel sağlık sigortası yasası geçtiğimiz günlerde cumhurbaşkanlığı tarafından onaylanmıştı.

Panele konuşmacı olarak katılan sosyal güvenlik uzmanı Fatma Şenden Zırlı, aylık geliri asgari ücretin altında olanlardan da sigorta katkı payı alınacağını altını çizerek, aylık geliri düşük olanların oransal olarak zenginlerden daha çok prim ödediğini vurguladı. Şenden ayrıca, genel sağlık sigortasının parası olmayan insanları sağlık sisteminin dışına ittiğini, 18 yaşını doldurmuş okumayan çocukların, aynı hanede yaşamayan yaşlı anne ve babaların da prim ödemek zorunda olduğunu belirterek, gerçekte hiçbir gelir elde etmeyenlere dahi, belli har-

cama kayıtlarına dayanılarak prim borcu yansıtılacağını ifade etti.

Panele katılan diğer konuşmacı uzman doktor Enver Yücel ise sağlık hizmetlerinin insan sağlığı yerine kârlılığı esas alacak şekilde verilmesine neden olan performans kriterlerinin sakıncalarından bahsederek, gereksiz olarak yapılan ameliyat işlemlerinin, özellikle de GSS ile birlikte gelen söz konusu kriterler yüzünden yakın zamanda hızla arttığına dikkat çekti. Genel sağlık sisteminde yaşanan dönüşümün yalnızca doktorlar için değil, hastalar için de olumsuz etkileri olduğunu vurgulayan Yücel, muayene ücretleri, katılım ve katkı paylarının yanında serbest sağlık bölgeleri adı altında uygulanacak projelerle birlikte sağlık hizmetlerinin niteliksizleştirildiğini ve denetimin zayıfladığını belirtti.

Konuşmacıların ardından soru cevap bölümünde dinleyicilerin söz alarak sorunlarını ve önerilerini dile getirdiği panelde ayrıca, koruyucu hekimlik uygulamalarının neredeyse tamamen tasfiye edilmesinin ve sağlık sisteminin bütünüyle ticarileştirilmesinin önünü açan GSS'nin gerek çalışanlar, gerekse hastalar açısından ne gibi tehlikeler teşkil ettiği anlatıldı.

Togo işçisi sendikalı daha güçlü

Ankara'da bulunan Togo Ayakkabı işçileri anayasal haklarını kullanarak sendika üyesi oldular. Deri İş Sendikası da işyerinde yetki alacak duruma geldi. Ancak, önce bakanlık yetki vermeyi reddetti. Ardından da patron 27 Nisan'da sendikalı 9 işçiyi işten attı. Kısa bir süre sonra 26 işçinin daha işine son verdi.

İşyerlerinin önünde direnişe geçerek haklarını arayan işçiler, bunlar yetmezmiş gibi, bir de Ankara Valiliği'nin taraflı tutumuyla karşı karşıya kaldı. Bugüne kadar Togo işçileri üç kez gözaltına alındı. Ama işçiler kararlı ve direniş böyle devam ederse patronun işçilerin taleplerini kabul etmek dışında yapacak bir seçeneği kalmayacak.

Mersin'de Kromsan ve Soda Sanayi işçilerinin grevi sürüyor!

Mersin ve Adana'da bulunan Kromsan ve Soda Sanayi işletmelerinde çalışan ve Petrol-İş'te örgütlü 530 işçi mücadeleye devam ediyor. İşçilerle patron arasında sürdürülen ve ocak ayında başlayan toplu sözleşme görüşmelerinde işçilerin aylık 350 lira maaş zammı talebini patron reddetti. Aynı şekilde vardiya, gece primi, üçlü paket ve ilk giriş ücreti maddelerinde de anlaşma sağlanamadı. Görüşmelerde tıkanma noktasına gelmesi üzerine 18 Mayıs cuma günü işçiler iş bırakarak greve başladılar.

Grevin birinci günü Petrol-İş başkanı Mustafa Öztaşkın yaptığı konuşmada, talepleri kabul edilinceye kadar greve devam edeceklerini vurguladı.

AKP emekçilere sefaleti dayatıyor

Toplu Sözleşme sonucunda kamu emekçilerine %3,5+4 zammı reva gören AKP adeta emekçilere sefaleti dayattı. Toplu Sözleşmenin mevcut hâli ile Toplu Görüşme sürecinden sadece adıyla ayrıldığını savunan KESK, grev kararı alarak hükümetin kendilerine dayattığı sefaletle mahkum olmayacaklarını, emekçilerin üretimden gelen güçlerini göstereceklerini açıkladı.

KESK'in tüm kamu emekçilerine yapmış olduğu çağrıya Türkiye Kamu Sen de destek vereceklerini ve greve katılacaklarını açıkladı. Toplu sözleşme süreci boyunca kamu emekçilerinin değil de, hükümetin memuru gibi hareket eden Memur Sen, grev yapma-

yacaklarını açıkladı. Ancak tabandan gelen baskılar sonucunda Memur Sen'e bağlı Eğitim-Bir-Sen greve katılma kararı aldı.

23 Mayıs'ta "Edirne'den Kars'a 1 gün hizmet üretmiyoruz" sloganı ile başlatılan Grev'de başta eğitim ve sağlık kurumları olmak üzere bir çok kamu kuruluşunda hizmet durduruldu.

İstanbul'da kamu emekçileri Sirkeci Meydanı ve Çapa Tıp Fakültesi önünde toplanarak Beyazıt Meydanı'na yürüdüler. Ankara'da da kamu emekçileri meydanlara indi. TKP 1920 Ankara ve İstanbul il örgütleri de kamu emekçilerinin grevine destek oldu.

Bosch işçisi

direnişin simgesi oldu!

Patron, sarı sendika el ele verdi ama boşuna. Bosch'ta son sözü işçiler söyleyecek!

Bursa'da bulunan Bosch Fabrikasında çalışan 6 bin işçi, patron dostu Türk Metal'den istifa ederek Birleşik Metal-İş'e geçti. Bosch patronu, sarı sendika ağlarıyla işbirliğine giderek işçileri Birleşik Metal'den istifa ettirmeye çalıştı. Türk Metal şube yöneticilerinin de aralarında bulunduğu bir grup, istifa baskısını protesto eden Birleşik Metal üyesi işçilere taş, demir çubuk ve sopalarla saldırdı.

Saldırıyı lanetleyen Birleşik Metal-İş Sendikası, işçilerin "sendika seçme iradesine" müdahale edenler aleyhinde suç duyurusunda bulundu ve baskı altında gerçekleşen istifa işlemlerinin iptali için dava açtı.

Genel Başkan Adnan Serdaroğlu 12 Mayıs günü sendikanın Bursa şubesinde yaptığı açıklamada, "Türkiye'de sendikal düzen 12 Eylül cunta hukukunun yarattığı koşullarla taşların bağlı, köpeklerin serbest olduğu köye benzemektedir" dedi.

Bosch'ta yürütülen mücadele, 30 yıllık sarı sendikacılık geleneğinin kırılması açısından büyük önem taşıyor.

Çayın tadı yok

Çay üreticileri devletin yaş çay alımlarına yeni sınırlamalar getirmesi ve çay taban fiyatını 1 lira 10 kuruş olarak belirlemesi karşısında isyan etti. Emeklerinin karşılığını alamadıklarını söyleyen Rizeli üreticiler her gün sokağa çıkarak devletin uyguladığı adaletsiz fiyat politikalarını protesto ediyor.

Çay Üreticileri Sendikası (Çay-Sen) üyeleri Cumhuriyet Meydanı'nda toplanan çok sayıda üretici ile birlikte AKP Rize İl Başkanlığı önüne çelenk bırakmak için yürümek isteyince polis engeliyle karşılaştı. Barikatı aşmaya çalışan üreticiler yaşanan arbedenin ardından meydana bir basın açıklaması düzenledi.

Açıklamanın ardından yollarında getirdikleri yaş çayları dökerek meydana ayrılan üreticiler emeklerinin karşılığını alana kadar sokaklarda olacaklarını söylüyor.

Kıdem tazminatı hakkı gasbedilemez

61. hükümet programında yer aldığı hâlde, daha dün kadar ilgili bakanlar tarafından inkâr edilen kıdem tazminatına yönelik planlar, yavaş yavaş su yüzüne çıkmaya başladı. Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, açık bir şekilde Kıdem Tazminatı Fonu'nun kurulacağını açıkladı.

Bu adım, ne kadar inkâr edilirse edilsin, kıdem tazminatını önce güdükleştirmeye, daha sonra da tamamıyla ortadan kaldırmaya yönelik bir adım. Yaratılan fon patronlar için kaynak, teşvik olarak kullanılacak. Tıpkı işsizlik sigortası fonu gibi kıdem tazminatı fonunun akıbeti de farklı olmayacak. İşçilerin denetiminde olmayan, hükümetin emrindeki bir yönetim kuruluna bırakılan ve siyasilerin istedikleri gibi yararlanacakları bir fon.

İşçi için tazminatı almada kolaylık getiriliyor gibi görünse de, işçinin karşısında patronlar artık muhatap olmayacaklar. Onlar açısından bu "kölfe" ortadan kalkacak. Zaten Babacan da ifade etti, amaç, "patronların üzerindeki yükü azaltmak."

Bakanın öne sürdüğü gerekçe ise çok klasik: "Yalnızca kamu işçi sendikaları karşı çıkıyor, çünkü onlar zaten kıdem tazminatlarını almakta zorlanmıyor. Türkiye'deki işçilerin, toplam çalışanların yalnızca yüzde 8'i alabiliyor" diyor.

Oysa Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu DİSK, başka rakamlar telaffuz ediyor: Kayıtdışı olmayan kesimde işçiler yüzde 90 oranında kıdem tazminatı alabiliyorlar.

Ayrıca, sormazlar mı, en yetkili makam olarak işçilerin kıdem tazminatlarını almayı garanti altına almak üzere yasal düzenleme yapmak, kayıtdışı çalışmayı önlemek yerine kıdem tazminatına göz dikmek neyin nesi? Önce işçileri düşünüyormuş gibi görünenlerin, sonra başımıza neler getirdiklerini biliyoruz.

Kıdem tazminatına hak kazanma koşulları zorlaşacak, miktarı da düşürülecek. Amaçlanan, kıdem tazminatı hakkını sadece emeklilikte alınabilecek şekilde sınırlandırmak. İşçinin işten atılmasına karşı bir güvence olan kıdem tazminatı kalkarsa, patronlar açısından işten atmak hiçbir külfete yol açmadan iyice kolay hâlde gelecek.

Kıdem tazminatı, işçilerin patron tarafından işten atılma tehdidine karşı güvence sağlayan en önemli unsurdur. Özellikle toplu işten çıkarmalarda. Bilindiği gibi kıdem tazminatı hakkı 1475 sayılı İş Kanununun 14. maddesi ile düzenleniyordu. İş yasası değiştirilip 4857 sayılı İş Kanunu ile "esnek" çalışma koşulları dayatılırken, eski yasada kıdem tazminatı hakkını düzenleyen bu 14. madde korundu. İşçi sınıfının iş güvencesi anlamına gelen bu hakka şimdiye kadar dokunulmadı.

Uzun mücadelelerle elde edilmiş olan kıdem tazminatı hakkını, ilk ortaya çıktığı 1936 yılında elde etmek için işçilerin en az 5 yıl çalışması gerekiyordu. Beşinci yıldan sonra çalışılan her bir yıl için 15 günlük maaş kadar hesap ediliyordu. 1975 yılından bu yana ise kıdem tazminatına hak kazanmak için işçinin en az 1 yıl çalışması yeterlidir. Her bir yıl için de 30 günlük brüt maaş kadar hesap ediliyor.

Hem işten atıldığımızda, hem de emekli olurken kıdem tazminatı alabiliyoruz. Yine, erkekler askere giderken, kadınlar evlenirken kıdem tazminatlarını alabiliyorlar.

Oysa şimdi, bu tazminatı almak zorlaşacak, işçi emekliliğine kadar bekletilecek. Amaç, Babacan'ın dediği gibi, işçinin hakkı olan bu parayı "işçinin emekliliğine veya ileri yaşına kadar bir havuzda birikecek tasarruf"a indirgemek.

Kıdem tazminatının gaspına karşı henüz etkili bir kampanya maalesef yok. Her ne kadar sendikalar, konfederasyonlar, meslek örgütleri, demokratik kitle örgütleri vs. çeşitli kampanyalar başlatmış olsa da, bunların daha çok bir araya gelmesi ve şimdi seslerini yükseltmeleri gerekiyor. Çünkü, yasal düzenleme aşamasına gelindiğinde, iş işten geçmiş olacaktır. Gerek Türk-İş'in, gerekse DİSK'in kıdem tazminatına yönelik teşebbüsleri "genel grev" gerekçesi sayması çok iyi, ancak harekete geçme konusunda gecikmemesi gerekir.

AKP propaganda dairesini destekleyen aydınların ödemesi gereken bir bedel var...

Yeni Dünya: Öncelikle merhabalar Hocam.

Taha Parla: Merhaba, hoş geldiniz.

Yeni Dünya: Ortadoğu uzun bir süredir ABD'nin emperyalist müdahaleciliğinin hedefi konumunda. Ne dersiniz?

Taha Parla: Ortadoğu bugün de merkez konumunda. Ama ABD emperyalizmi Ortadoğu'yla yetinmiyor. Yetinmeyeceğini şuradan görüyoruz. Ortadoğu'yu belli bir zayıfla, ama o büyüklükte bir işgal için askerî olarak, kendisine göre -bütün kamu diplomasisi yalanlarına rağmen- ödenebilir bir bedel olarak görmüştür. Akli sıra Irak'ı kontrol altına almıştır; ama alamadı. Ama kendisi yeterli bulmuştur bunu, çünkü bugün başka meşgaleleri var; Kuzey Afrika var, Afganistan var. Yani Ortadoğu merkezde; ama Ortadoğu'yla sınırlı değil Amerika'nın hırsları. Şimdilerde de Asya'ya yönelmek ve yükselen bir güç olan Çin'i şimdiden kuşatma altına alma hazırlıklarına başlıyor. Avustralya'da üsler, Endonezya'da limanlar. Japonya, Filipinler başta olmak üzere, Uzak Asya'daki müttefikleri her an için harekete geçirilebilir. Dur durak bilmeyen bir amok emperyalizm faaliyet hâlinindedir. Dolayısıyla Amerikan emperyalizmine ve Ortadoğu'daki icraatına daha geniş çerçevede bakmak doğru olur diye düşünüyorum.

Yeni Dünya: Hocam, kısa bir süre önce Rusya'da seçimler sonuçlandı. Putin yine lider. Öte yandan Çin'in ekonomik pozisyonu ve askerî gücü de sürekli olarak gündeme bir tehdit unsuru olarak sunuluyor. Rusya-Çin eksenini düşündüğümüzde bu emperyalist müdahalecilik kısa vadede nelere yol açabilir? Öngörüleriniz var mı?

Taha Parla: Bilemiyorum, çünkü Rusya'yı ve Çin'i iyi tanımıyorum. Çok büyük değişimler oldu. Ve bu değişimlerin bir kısmı yozlaşma yönünde. Hatta Amerika ve Avrupa ile birtakım ödünleşmelere kadar varan şeyler. İç siyasetleri itibarıyla çok parlak durumları yok. Çin'de düşünce ve ifade özgürlüğü sınırlı, yolsuzluk çok artmış durumda. Rusya sanki teknik olarak, bir tür oligarkların hâkimiyetinde. Onlarla işbirliği içinde hükümetler gelip geçiyor. Bizim bildiğimiz oligark, oligarşi, pejoratif bir terimdir;

Yeni Dünya olarak Siyaset Bilimci Prof. Dr. Taha Parla ile dünyaya ve gündeme dair bir söyleşi gerçekleştirdik. Çarpıcı değerlendirmelerin yer aldığı söyleşiyi sunuyoruz.

hâlbuki Sovyetlerin çöküşünden sonra ortaya çıkan Rusya'da oligarklar bir baskı grubu, bir menfaat grubu; adeta kendi ülkelerinde de, dünyada da meşru bir sınıf kesimi hâlinde anılmakta. Şimdi böyle bir Rusya'nın, Amerikan emperyalizmine karşı, belli güç dengeleri muhasebesinin ötesinde, ideolojik olarak -burada müspet bir şey olarak kullanalım ideolojiyi- karşı duracağını göremiyorum. Keşke görebilseydik...

Amerika, hırslarının tadını kaçırırsa ve basit, kaba, mekanik güç dengeleri itişmesine girerse tepki görebilir (bu devletlerden) ama bunun felsefi veya ideolojik bir tepki olacağını düşünmüyorum. Yanılıyorsam isabet olur. Vaktiyle böyle bir denge vardı. Birleşmiş Milletler'e de yansiyordu icraatı ve sözleşmeleri açısından. 1970'lerdeki Bağlantısızlar, Sovyetler, Doğu Bloku, ama bu kalmadı. Diğer taraftan Soğuk Savaş döneminde iki kutup vardı; nükleer caydırıcılık, detant gibi dengeleyici mekanizmalar vardı. Bunlar yok artık. Amerika haydut devlet olarak, meydanı boş bulmuş, cirit atmakta. Fakat şu var: Bütün imparatorluklar fazla genişlerse -Roma İmparatorluğu klasik misaldir- kontrol edemez çevreyi. Amerika'nın da bu sıkıntıları var. Özellikle askerî ve lojistik açıdan. Fakat Roma'nın sahip olmadığı bir teknolojiye hem silah açısından, hem iletişim açısından sahip. Taşeron-işbirlikçi ülkeler ile kolu birçok yere uzanmakta ve bunun sonunun geldiğini yani Amerikan emperyalizminin çöküş alarmı verdiğini düşünmüyorum. Keşke veriyor olsaydı. Ama bu sonuna kadar böyle gitmez, hiçbir makine mükemmel çalışmaz. Halkların, partilerin, sendikaların, işçi sınıfının, çalışanların, emekçilerin bu mücadeleyi ciddiye almaları lazım. Tevekküle ve çaresizlik hissine kapılmamaları lazım. Kendi partilerini, ülkelerini, iç siyasetlerinde kaderciler olmadan, bu mücadeleye doğru götürmeleri gerekir. Etrafta gördüğümüz bazı direnişlerin bir kısmı bunu bize hatırlatıyor. Latin Amerika baş-

ta... Ben maalesef Ortadoğu'da, Latin Amerika ölçüsünde bilinçli, örgütlü ve kalıcı gibi görünen, bir kıvılcımdan ibaret kalmayan halk hareketlerini henüz göremiyorum. Bir de şunu eklememe izin verin: Amerika'nın Ortadoğu politikasında yaptığı çok büyük bir riyakârlık var. -Zaten riyakârlık, desise, komplo, yanlış veri, dezenformasyon Amerikan güvenlik devleti ve dünya hâkimiyeti rejiminin tamamlayıcı parçaları, ayrılmaz cüzleri.- Soğuk savaştan beri şunu yapıyor: Ortadoğu'da edindiği cumhuri veya monarşik kukla rejimlerin hiçbir iç siyaset kusurunu, özürünü gündeme getirmiyor. İnsan hakları sahtekârlığını bile burada ileri sürmüyor. Buna karşılık iç siyasetleri sorunlu olmakla birlikte, kaynaklarını Amerika'ya kuklalar ölçüsünde peşkeş çekmeyen Libya gibi, Suriye gibi, İran gibi birtakım ülkeleri parçalamaya, iç savaşa götürmeye, bizzat veya taşeronları vasıtasıyla kontrol altına almaya çalışıyor.

“Neoliberallerin çizmeye çalıştığı tablo yalandır. İyi görememek, yanlış görmek, hatta riyakârlık bile değildir; yalandır.”

Yeni Dünya: Hocam, “haydut devlet” tanımını kullandınız. Haydut devlet'in askerî teşkilatı olarak NATO çıkıyor karşımıza. Bildiğiniz gibi Sovyetlerin dağılma sürecinde, Neoliberaler tarihin sonu tezleriyle birlikte pembe tablolar çiziyorlardı: “artık savaşlara gerek yok, NATO bile gereksiz olabilir” diyorlardı. Bu tezlerin tam tersi çıkmadı mı?

Taha Parla: Neoliberaler çizmeye çalıştığı tablo yalandır. İyi görememek, yanlış görmek, hatta riyakârlık bile değildir; yalandır. Çünkü Amerika'nın imajı fevkalade

de zedelenmişti. Neoliberaler iç politikada, Neoconlardan biraz farklı olabilir. Haydutluk derecesi biraz daha düşük olabilir ama bundan da hiç emin değilim. Bush-Cheney-Rumsfeld bir gangster şebekesiydi; daha kibar hırsız olarak Obama ekibi de benzer işler yapıyor. Söylediğimiz emperyalist makinede içgüdü ve miras bakımından hiçbir fark yoktur.

Neoconların hazırladığı projeleri, neoliberaler kendileri uygulamaya koyuyorlar. Birtakım vaatlerin, barışçıl görüntü çizme çabalarının hiçbirinin yerinde olmadığını gördük. Obama hükümeti Bush hükümetinden çok da farklı olmayan işler yapıyor. Hatta kapsamını genişletiyor bile denilebilir. Bir kere çirkin Amerika'yı güzel Amerika'ya çevirdikten sonra onun primini toplamaya devam ediyor. Medyanın dünya kamuoyunu işgal etmesiyle bunlar daha ne kadar devam eder göreceğiz. Herhangi bir liderin veya yönetimin, Amerikan iç politikasında büyük çalkantılar, dalgalanmalar olmadıkça, yönetim politikalarında ciddi bir değişiklik getireceğini sanmıyorum.

Yeni Dünya: Emperyalizm müdahale ederken mezhep ayrımlarını da kullanıyor. Irak'ta da bunun acı örnekleri yaşandı.

Taha Parla: Tabii, becerebildiği kadar yapmaya çalışıyor. Bir taraftan koalisyon tesis etmeye çalışıyor, bir taraftan kalıcı olmaması için, ileride kardeş kardeşi kırsın diye mümkünse o tohumları, dinamitleri koyuyor. Aynı şeyi Pakistan'da, Hindistan'da da yapmıştı. Her yerde yapıyor.

Yeni Dünya: Suriye için de böyle bir proje hayata geçmiş gözüküyor. Tam bu noktada Türkiye gerçekliğine bakacak olursak Alevi-Sunni ayrışması AKP'nin son dönem politikalarıyla paralellik arz ediyor mu?

Taha Parla: Kesin ve maalesef. AKP çok yanlış bir siyaset güdüyor. Birtakım riyakâr fiksiyonları geçelim. Adalet hisleriyle, kardeşlik hisleriyle bağdaşmayan; bir biçimde etnik ve mezhepsel ayrımcılık yaptığı gibi, Alevi-Sunni çekişmesini örtük ve açık biçimlerde besliyor. Amerika da Ortadoğu'da Şiileri ekarte etmek üzere Sunnilere dayanan kukla rejimler manzumesi kuruyor. Bu politikanın destekçisi olarak AKP bunu içeride de yapıyor; dışarıda da yapacağını söyleyebiliriz.

Yeni Dünya: Türk-Batı Sentezi olarak Kemalizin ilk başta tezahür ettiğini ama daha sonra kendi iç evrimiyle özellikle 12 Eylül’le birlikte Türk-İslam-NATO Sentezi’ne doğru kaydığını görüyoruz. Bugün Türk-İslam-NATO Sentezi’nin daha ziyade İslam-Türk-NATO Sentezi yani İslam’ı daha ön plana alan bir bileşime döndüğünü, bu anlamıyla da Türkiye’deki resmi ideolojinin bir şekilde evrimleştiğini söylememiz mümkün mü acaba?

Taha Parla: Evet. Birtakım nüansları kaybetmememiz lazım ama esas itibarıyla ben de böyle görüyorum. Fakat şunu eklemek isterim; Kemalizin başında da -kuruluş yıllarında da- daha sonra da klasik Kemalistlerin aslında bir Türk-Batı Sentezi yapmaya çalıştıkları doğrudur. İçinde biraz da İslam var; ama laiklikle yumuşatılmış bir İslam, şeker kaplanmış bir hap gibi. Yani anti-din, la-dini, anti-islam olmamışlardır. Kemalistler dini hep idare etmeye çalışmış, hep merkezi siyasi iktidar için kontrol etmekle yetinmişlerdir. Kamusal hayattan tam manasıyla çıkarmamışlardır.

Batı’nın çok büyük özelliklerinden biri liberal ve sosyalist gelenekleridir -Batı’yı idealize etmek için söyleyemiyorum-. Bunların ikisi de dine karşı mesafe almışlardır. Demokrasi yönünde biri az, biri çok mesafe almışlardır; fiiliyatta değilse bile fikriyatta. Kemalizm bunun tersini yapmıştır. Kemalizm, Batı derken solidarist ve faşizan Batı’yı esas alıp liberal ve sosyalist Batı’ya Türkiye’nin kapılarını kapatmıştır. Bu, Kemalizm’le ilgili en önemli sayılması gereken tespitlerden birisidir. Üçüncü yol iddiasıyla Kemalizm, Batı’nın iki büyük düşüncesine kapıyı kapatmıştır. O üçüncü yol da korporatizmin solidarist türevidir.

1980’lerde tam aynı başlığı taşıyan bir yazı yazmıştım: Türk-İslam-NATO Sentezi. Bugün gelinen nokta çok daha vahimdir. Fakat Türkiye’de (ve dünyada) Amerika’nın körüklediği dini uyanış, aslında ılımlı bir İslam da değil; Vahabi Suudi Arabistan’ın nesi ılımlı?

Gelinen noktada, askerî rejimlerin müttefik olması ABD için dünya kamuoyunda bedel yarattığı için bunu sivil dinci rejimlere kaydırmak istiyorlar. Neoliberalin, Neoliberallerin devam ettirdiği, ılımlı diye etiketlenen bir fiksiyondur bu. İslamla iyi geçinerek, ona kadroları yoluyla istediğini yaptırarak -Müslüman Kardeşler’den, başka türevlere kadar. Şimdi Türkiye’yi de bu kervana katmıştır. İlimli İslam diye ortaya çıkan, Milli Görüş’ten bu yana değiştiğini iddia eden

“AKP, Amerika’nın çok güvendiği, hiç değilse başlarda çok otokratik görünmeyen ve Amerika’ya yerel ve küresel olarak çok iyi hizmet vereceğini kanıtlayan bir harekettir.”

AKP’nin daha önceki prototiplerini hatırlarsak, 12 Eylül’den bu yana devamlı mesafe kazandılar. Ve zaten yeterli olmayan Kemalist laiklik içinde bu dini alt-akıntılar devlet ve siyasi partiler tarafından Türkiye’de hep korundu. AKP, Amerika’nın çok güvendiği, hiç değilse başlarda çok otokratik görünmeyen ve Amerika’ya yerel ve küresel olarak çok iyi hizmet vereceğini kanıtlayan bir harekettir.

Yeni Dünya: Üniversitelere bu süreçte özel bir rol biçiliyor mu?

Taha Parla: Akademik olan veya olmayan aydınlar, medyatik aydınlar, medya, akamedya, -akademya da kalmadı “akamedya” oldu-. Bunlar en tehlikeli işi yapıyorlar. Nasıl AKP, Amerikayla ve Türkiye’deki gerici dincilerle işbirliği yapıyorsa; bu söylediğim grup da batılı, özgürlükçü, aydın ve ölçülü Kemalist geçiyor fakat başka bir şey yapıyor. Gülen hareketi ile uzlaşıyor. Her yerde bu var. Üniversitelerde de var. Yani üniversiteler ve basın, bildiğimiz mesleki görevlerini yerine getirmiyor.

Bu gruplar sağcı, dinci akımlara ve bunların koalisyonuna karşı yapması gereken şeyi yapmıyor, yapmaması gereken işbirliğini yapıyor. Görülmesi gerektiği yerde

görülüyor, olmaması gerektiği yerde kendi çıkarları uğruna görüyor; böyle korunacağını düşündüğü için devamlı taviz veriyor. İsim zikretmek istemiyorum, hem medyada, hem üniversitede liste çok uzun olur. Araştırma proje parası, iktidara eklenmek, şöhret kazanmak, birtakım küçük menfaatlara tamah etmek gibi değmeyecek şeyler için Gülenlilerle ahbapçavuş ilişkisine giren akademisyen çok. Bunlar maalesef kamuoyunu ve öğrencileri etkiliyorlar. Çünkü dini yumuşatıyorlar, evcilleştiriyorlar ve meşrulaştırıyorlar.

Bir başka konu daha var. Bugünlerde iktidara yakın herkese Gülenli demek gibi bir şey de var. O kadar genişlemiş ki anlamsızlaşıyor, bir noktadan sonra. Bazıları da kapsamı o kadar dar alıyorlar ki içeri alınması gereken birtakım kadroları dışarıda bırakıyorlar. Böylece aslında ilgili olan bir takım kategoriler dışarıda bırakılıyor. O yüzden bence kademelendirmek lazım. 1. Mümin, şakird vs. yani akidesine iman etmiş kitle ve yöneticiler, 2. Kadro değil ama sempati-zan; tehlikeli bulmayan, hatta milliyetçi, devletçi ve “ılımlı” olduğu için fena olmadığını düşünenler, 3. Pragmatik nedenlerle siyasi işbirliği içinde olanlar. Bunların hepsi yanlış baştan söyleyeyim. Hepsini de dinden kamusal alanda yararlanmak vebalini işlemektedirler bence.

Gülenliler fevkalade esnek, takıyeci, misyoner sabrı ve tedbiri içindeler. Bundan daha önemlisi özel olarak adam devşiriyorlar. Ortaya etkileyici bir hegemonya çıkmaya başlıyor. Bu durumda resmi ideoloji hangisi? Hatta argüman sivrilsin diye abartarak söylersem Kemalist Gülenli mi, Gülenli Kemalist mi gibi sorular ortaya çıkıyor. Ortaya çıkmaya başlayan bir sürecin ilk aşamalarını görüyor olabiliriz.

Özellikle AKP’nin propaganda dairesini destekleyen “liberal”, “sol” ve “aydınların” göremediği ve tarih önünde ödemeleri gereken bir bedel var. İkinci Cumhuriyetçiler Kemalizm kritiğini kolay zannettiler. Piyasacılık ve Özalcılık yapmışlardı. “Liberal” ve “solcu” aydınlar bu sefer de, gelmesini teşvik ettikleri, “muhafazakâr demokrasi”, “inkılapçı demokrasi”, “ileri demokrasi” dedikleri, aslında düpedüz sağcı, tutucu ve anti-demokratik bir hareketi desteklediler. “Solcu” geçinen bir sürü insan bu etiketlerle meşrulaştırdı AKP’yi ve Gülen hareketini. Seçim propagandalarına da katıldılar. Bundan daha vahim bir şey olabilir mi? Bugün AKP’nin geldiği noktada çok büyük vebali vardır bu saydığım kesimlerin. Liberalizmi dahi ihlâl ettiler.

“Özellikle AKP’nin propaganda dairesini destekleyen “liberal”, “sol” ve “aydınların” göremediği ve tarih önünde ödemeleri gereken bir bedel var.”

Yeni Dünya: AKP terazisinin diğer kefesinde kuşkusuz Tayyip Erdoğan figürü var. Siz, Cumhuriyet’in kuruluş sürecini incelerken “karizmatik lider” profilinin etkisinden bahsediyorsunuz. AKP’nin karizmatik lideri kuşkusuz Erdoğan. Geçen günlerde Taraf gazetesinde Başbakan’ın sağlık sorunlarıyla ilgili birtakım iddialar ortaya çıktı. AKP’de Erdoğan sonrası süreci nasıl görmek lazım ya da bu noktada yaşanan çatışmanın sonuçları neler olabilir?

Taha Parla: Tayyip Erdoğan teknik terimiyle karizmatik! Yakışıklı, alımlı, bakımlı anlamında değil; ama teknik anlamda karizmatik olduğunu düşünüyorum. Hitabetiyle, duruşuyla, bizim toplumsal kültürümüzün ölçülerinde karizmatik olduğunu düşünüyorum. Yani kendinde olağanüstü yetenekler olduğunu düşünen, takipçileri tarafından da böyle görülen biri. Yerine adam bulmak kolay değil. Henüz ikinci adam pek görülüyor ortalıkta. Bir kolektif liderlik diye bakacak olursak, o da pek gözüküyor. Yani o kalibrede bir adam yok. 3'ü 5'i bir araya gelirse götürebilirler ama ne kadar uzlaşırlar bilemiyorum. Hatırlarsanız 5-6 yıl önce yine ABD'nin "Erdoğan fazla ayak sürüyor, İsrail'e karşı fazla çıkış yapıyor" diye yerine adam aradığı söylentileri doluyordu. Bunlar tekrar gündeme gelebilir; ama tek bir adam pek gözüküyor. Yine de ABD herkesle çalışmıştır. Amerika her zaman at değiştirir, adam tasfiye eder. Lider kim olur bilmiyorum; ama nasılsa biri bulunur. Çünkü sistemler, yapılar uygun adamı seçiyor. Çok parlak olmasa da işe yarayanı, ikinci, üçüncü adamları seçiyor. Obama parlak mı? Hiç parlak değil ama iş görüyor. Bush parlak mı? Değil!

“Vaktiyle bir söz vardı ‘ya sosyalizm ya barbarlık’ diye. Pozantı rezaletinden sonra bu sözü hatırladım. Çocuğa zulüm, şefkatsizlik, acımasızlık, saygısızlık da barbarlıktır. Tabii, Sivas Madımak da öyleydi.”

Yeni Dünya: Bütün bu tartışmalara ve bölünmelere rağmen iktidar eliyle Özel Yetkili Mahkemeler aracılığıyla yeni yeni soruşturmalar görüyoruz. Terörle Mücadele Kanunu Demoklesin Kılıcı gibi aydınların ve muhalefetin başının üzerinde. Son olarak Pozantı rezaleti de ortaya çıktı. Buradan hareketle bu politikalar sürdürülebilir gözüküyor mu?

Taha Parla: Bu yaşananların hepsi antidemokratik ve antihümanist uygulamalar, bu konuda hiçbir tereddüt yok. Bu uygulamaların hiçbirinin yapılmaması, teşebbüs dahi edilmemesi gerek. Kuşkusuz bu gidişatın durdurulması gerek. Ama hangi güçle, önce hangi bilinçle, hangi değerler sistemiyle ve hangi siyasi güçle? Asıl problemler

bunlar. Vaktiyle bir söz vardı “ya sosyalizm ya barbarlık” diye. Pozantı rezaletinden sonra bu sözü hatırladım. Çocuğa zulüm, şefkatsizlik, acımasızlık, saygısızlık da barbarlıktır. Tabii, Sivas Madımak da öyleydi.

“Kürt meselesi konusunda iktidarın çözüm, açılım diye kamu diplomasisi yaptığını biliyoruz ama arkasından ne tutarlı bir söz, ne de tutarlı bir fiil geliyor. Roller paylaşılıyor, bir kısmı çözüm, açılım derken; bir kısmı teklikten vazgeçemeyiz, çakıl taşı vermeyiz diyor. Kürt meselesinde bir riya edebiyatı var.”

Yeni Dünya: Hocam, bu dönemde iktidar eliyle Kürt sorununda giderek sertleşen bir atmosfer hâkim. Kürt meselesinde AKP neyi hedefliyor, nasıl bir çözüm planı var?

Taha Parla: Kürt meselesi konusunda bir çözüm planlandığını, ama çözümün makul insanlar tarafından anlaşılan biçimiyle planlandığını düşünmüyorum. İktidarın çözüm, açılım diye kamu diplomasisi yaptığını biliyoruz ama arkasından ne tutarlı bir söz, ne de tutarlı bir fiil geliyor. Roller paylaşılıyor, bir kısmı çözüm, açılım derken; bir kısmı teklikten vazgeçemeyiz, çakıl taşı vermeyiz diyor. Kürt meselesinde bir riya edebiyatı var. Örneğin, “Kürtlerle Türkler etle tırnak gibidir” sözünden daha ırkçı, daha ayrımcı bir laf olamaz. Eğer dikkat edilirse görülür ki, bu lafta “et Türk’tür, tırnak Kürt’tür”, başka bir sembolizme gerek yok. Türk egemen düşüncesi sağ merkezlidir ve AKP bunu devam ettirmektedir. Kürtlere kum tanesi verir mi, vermez mi, bunu göreceğiz. Ama kum tanesi ne Kürtlerin, ne de vicdanlı Türklerin kabul edebileceği bir şey değildir. Kamu diplomasisi, kum tanesi şu şartlarla verilecek ve zamanla çakıl taşına dönüşecek diye avutmaktan ibarettir. Vahim ve hazin olan ise Kürtlerin ve Türkiye kamuoyunun bunu sindiriyor olması. Artık çok zaman geçti ve bunun inanılacak bir tarafı kalmadı. Ama bunu Kürt siyasi kanatlarının bazı temsilcilerine sorsanız, bu politikaları, “tarihî fırsat, biz dayanacağız, bunlar verilecek, şu işaretler oluştu” diyerek savunabiliyorlar; ama bu yönde

hiçbir işaret yok. Yani bu açılımın, çözüm vaatlerinin ve riyakâr politikalarının bir şey getirmeyeceğini artık görmek lazım. Onun için bu konuda ilkeli politikalar üretilmesi ve uygulanması gerekiyor.

Yeni Dünya: AKP'nin asıl niyetinin yeni dönemde soruna gerçekçi bir çözüm üretmek yerine askerî yollarla ortadan kaldırmak olduğunu söyleyebilir miyiz?

Taha Parla: Maalesef... Sorunu çözmeye hayır, askerî çözüme evet diyorlar. Bunda ne vicdan var, ne tarih bilinci var. Unutulmamalıdır ki Kürtler çok büyük bir nüfustur. Milliyetçilik veya ulus-devlet kendi içerisinde mutlak değerler değildir; ama gecikmiş bir topluluk daha bunu neden istemesin. Konuşulabilmesi ve görüşülebilmelidir. Önce birtakım bireysel haklar ve kolektif haklar sağlanır, ardından uluslararası alanda halkların kardeşliği sağlanır; bu iradi bir seçim.

AKP ne kadar diretebilir ya da dayanabilir? Amerika ve Avrupa bu konuda Türkiye'nin kolunu “daha fazla çakıl taşı ver” diye acıtacak kadar bükerse, eyvallah diyebilirler. Ama bu da ilkesel bir çözüm yerine yapay bir çözüm olduğu için kalıcı ve makbul olmaz. Amerika'dan kime, ne zaman hayır gelmiş ki!

“Anayasa Türkiye’de kâğıt parçası muamelesi görmüştür. Anayasa konusu bu ortamda gayriciddi bir konudur. Daha iyi bir anayasa ise ancak bu iktidar bloku ve hegemonya karşısında durabilecek güçler tarafından önerilebilir diye düşünüyorum -zaman içinde.”

Yeni Dünya: Bir de AKP'nin kendi eliyle gündeme getirdiği yeni anayasa çalışması var. Böyle bir atmosferde, bu iktidardan çıkacak yeni anayasadan halkın, emekçilerin, işçi sınıfının lehine bir şey beklemek gerçekçi mi?

Taha Parla: Gerçekçi değildir. Beklememek gerekir. Bu anomik ortamda, ilkelerin cıvıklaştığı ve kafaların karışık olduğu ortamda iyi bir anayasa çıkmaz. Yine kamu diplomasisi yapıyorlar, sözde herkesten fikir alıyorlar, sonra fikir alamadıklarından şikâyet ediyorlar. Temsilci vasfı olmayan ehliyetsiz gruplardan, ehliyetsiz sivil toplum kuruluşlarından görüş aldığına, bunun sadece magazinle,

kamu diplomasisiyle ilgisi vardır; ciddiyetle ilgisi yoktur. Bu kompozisyonla bu meclisten zaten bir şey çıkmaz. Esasen çok şikâyetçi değiller, olmaları da gerekmiyor. 1982 darbe anayasası bütün kurcalamalardan sonra, özellikle de yargı, istedikleri verimle kullanabilecekleri bir hâle geldi; daha ne isterler? Ayrıca, anayasa Türkiye’de kâğıt parçası muamelesi görmüştür. Yaparsınız takmazsınız; bir yerini kurcalasam kıyamet mi kopar dersiniz, on yerini kurcalarsınız, elli yerini kurcalarsınız, hâlâ ıslah olmaz. Anayasa konusu bu ortamda gayriciddi bir konudur. Bu kadrolarla meclis içinden bir şey çıkacağını zannetmiyorum. Daha iyi bir anayasa ise ancak bu iktidar bloku ve hegemonya karşısında durabilecek güçler tarafından önerilebilir diye düşünüyorum -zaman içinde.

“Marksizm çökmüştür diyenlere katılmıyorum. Tepedeki aksiyonları çökmemiştir, ana teoremleri çökmemiştir; ayaktadır.”

Yeni Dünya: Anayasadan bu koşullarda emekçilerin lehine bir şey çıkmasını ummak gerçekçi değil diyorsunuz...

Taha Parla: O açıdan zerre kadar umudum olsaydı, böyle konuşmazdım. Zerre kadar bir şey çıkmayacağına bahse girerim. Türkiye'nin bugünkü değerlerini, iç politikasını, siyasi dengelerini ve dünyanın neoliberal düzende izlediği taşeronlaşma, maliyetleri düşürme, işsizliği örtbas etme yöntemlerini hatırlarsak; söz konusu değil. Bunları da kötümser laflar diye almayalım, gerçekçiliğin bir ifadesi olarak alalım lütfen.

Yeni Dünya: Marksizm meselesine dönecek olursak, dünya genelinde şimdilik ne kadar zayıf gözükse bile Marks'ın, Lenin'in yeniden gündeme gelmesi kaçınılmaz bir hâl aldı gibi.

Taha Parla: Marksizm çökmüştür diyenlere katılmıyorum. Tepedeki aksiyonları çökmemiştir, ana teoremleri çökmemiştir; ayaktadır. Alt-soyutlama düzeyindeki bazı kestirimleri tam ve zamanında gerçekleşmemiş olabilir ama onlar da kapsamlı bir değerlendirmeye tekrar işlenebilir.

Yeni Dünya: Hocam, çalışmalarınız arasında bu vakti bize ayırdığınız için tekrar teşekkür ederiz.

Taha Parla: Bir işe yararsa ben de memnun olurum.

Neoliberal kentleşmenin götürdükleri: Ekümenopolis

Ekümenopolis, neoliberal kentleşmenin hâlihazırdaki etkilerini, nelere gebe olduğunu ve sebeplerini açıklayan kolektif bir belgesel olarak izleyiciye sunulduğundan beri yoğun ilgi topladı.

Filmin öyküsü şöyle özetleniyor: “Ekümenopolis İstanbul’a bütüncül bir yaklaşımı amaçlıyor, değişim kadar, değişimin altındaki dinamikleri de sorguluyor. Bizi yıkılmış gecekondu mahallelerinden gökdelenlerin tepelerine, Marmaray’ın derinliklerinden 3. köprü’nün güzergâhına, gayrimenkul yatırımcılarından kentsel muhalefete, bu uçsuz bucaksız kentte uzun bir yolculuğa çıkartıyor. Uzmanlar, akademisyenler, yazarlar, mahalleliler, yatırımcılar, kentliler ile konuşacak, kente makro ölçekte bir bakışı grafiklerle izleyeceksiniz. Belki de yaşadığınız İstanbul’u yeniden keşfedeceksiniz ve umarız ki değişime seyirci kalmayacak, onu sorgulayacaksınız. Sonuçta demokrasi bunu gerektirir.”

Aslında belgesel tam olarak çekilme amacını son cümleleri ile bizlere açıklıyor. İstanbul özelinde, Dünya Bankası’nın talebi üzerine oynanan bir oyun niteliğinde kent-

sel dönüşümün ne olduğu muhalif bakış açısıyla ve sponsorsuz olarak halka anlatılıyor.

Kentsel dönüşüm uygulanan mahallelerde yaşayan insanların çektiği acıları, kapitalizmin bunların yaşanmasında oynadığı rolleri ve insanların geleneksel yaşayış biçimlerine verilen zararları halka açıklamak üzere bir adım atmak isteyen yönetmen İmre Azem bu belgeseli izleyicisiyle paylaştı.

Belgesel, öncelikle kısa bir animasyonla başlıyor ve içeriğinde işin uzmanlarının röportajlarına, Ali Ağaoğlu ve Recep Tayyip Erdoğan’ın kentleşme üzerine söylemlerine yer veriyor. En önemlisi ise yıkımların yapıldığı mahallelerden yıkım esnasında çekilmiş görüntüler yer alıyor. İnsanların acıları ve Türkiye’de finans merkezi metropoller isteyenlerin hırsları birarada sunuluyor.

Yönetmen İmre Azem belgeseli sponsor desteği almadan vizyona getirmek için internet üzerinden 19.400 lira bağış topladı. Öncelikle varoş ve kentsel dönüşümün yaşandığı mahallelerde gösterime sunuldu. Ardından Taksim Gezi Parkı’nda 24 Nisan’da sokak galası yapıldı. 4 Mayıs’ta beyazperdede izleyiciyle buluştu.

Devlet Tiyatroları’ndan “Divan Tiyatroları’na”

İstanbul Şehir Tiyatroları’nda yönetmelik değişikliğiyle başlayan süreç sanat camiasındaki muhalefete rağmen Devlet Tiyatroları’nın özelleştirilmesine kadar uzandı.

Özelleştirme süreci ilk olarak İstanbul Şehir Tiyatroları’nda yönetmelik değişikliği ile başladı. 12 Nisan 2012 tarihinde Şehir Tiyatroları Şube Müdürlüğü Görev ve Çalışma Yönetmeliği’nde apar topar yapılan değişiklik ile repertuar belirlenmesi belediye bürokratlarının denetimine geçti.

Sanatçılar sanata sahip çıktı

19 Nisan tarihinde geçmişten günümüze Şehir Tiyatroları’nın genel sanat yönetmenliğini üstlenen isimler yeni yönetmeliğe karşı Taksim’deki Lush Otel’de bir basın toplantısı düzenledi. Basın toplantısı ile beraber Topbaş’ın sanat danışmanlığını yürüten Kenan Işık ve Şehir Tiyatroları Genel Sanat Yönetmeni Ayşenil Şamlıoğlu istifa etti. Değişikliğin kendisine dahi danışılmadan yapıldığını söyleyen Şamlıoğlu ile birlikte altı yönetici daha istifa etti.

Takip eden günlerde İstanbul Şehir Tiyatrosu Sanatçıları Derneği (İŞTİSAN) tarafından birçok kez, yüksek katılımlı basın açıklamaları yapıldı. 29 Nisan akşamı da Muhsin Ertuğrul Sahnesi önünde 18.30 sularında bir araya gelip sabah 08.00 sularına kadar sabahlanılan bir eylem gerçekleştirildi. Gece boyunca şarkılar, türküler söylenip halaylar çekildi.

Başbakan baklayı ağızından çıkardı

Tepkiler gittikçe büyürken tiyatrocuların sabahladığı gün Başbakan Erdoğan “Özelleştirmek suretiyle buyurun istediğiniz gibi tiyatrolarınızı oynayın. Destek gerekirse, gerektiği zaman bizler de hükümet olarak

istediğimiz oyunlara sponsor olur, desteğimizi veririz” dedi. Bülent Arınç, Şehir Tiyatroları’ndaki yönetmelik krizi ile ilgili olarak belediyenin maaş verdiği kişiyi denetlemek istemesini doğal karşıladığını belirtti, Devlet Tiyatroları’nın özelleştirilmesi ile ilgili de “Kararımız kesindir” dedi.

Bu açıklamalara karşı sanatçılar 10 Mayıs akşamı 18. İstanbul Tiyatro Festivali’nin açılışında yakalarına taktıkları “Sus!muyoruz” yazan kartlarla tepki gösterdi.

Perdeler kapanıyor!

Devlet Tiyatroları’nın kaderi ile ilgili Başbakanlık ile Kültür ve Turizm Bakanlığı iki farklı taslak hazırladı. Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın hazırladığı taslakta, bundan sonra kadrolu sanatçı alınmaması, emekliliği gelen tiyatro sanatçıların teşvikle emekli ettirilmesi, var olan sanatçıların emekliliği gelene kadar devam etmesi ve zamanla tiyatroların kapatılması gibi ifadeler yer alıyor.

Başbakanlığın görevlendirdiği Eskişehir Milletvekili Nabi Avcı başkanlığında hazırlanana taslak Devlet Tiyatroları’nın tezelden kapatılması, emekliliği gelen sanatçıların bir an önce emekli edilmesi, kalan sanatçıların ise emekliliklerine kadar maaş almaları, kurum personellerinin 4C statüsünde farklı kurumlarda sözleşmeli çalıştırılması üzerine kurulu.

AKP’nin sanata yönelik çalışmalarından görülen o ki Türkiye’de tiyatro ve sanat kendi muhafazakâr ideolojilerine hizmet eden, eleştiri oklarını asla hükümete yöneltmeyen bir sanat olacak. Devlet Tiyatroları yerine bütün tiyatroları “Divan Tiyatrosu” yapacak. Ama “Hiciv” kültürü olmayan bir Divan Tiyatrosu.

Derby işgali kitaplaştı

Kristal-İş uzmanı Zafer Aydın, 1960’lı yıllarda işçi hareketi için dönüm noktası olan Derby işgalini dönemin tanıklalarıyla görüşerek belgeledi.

Türkiye işçi sınıfının özgüven kazanmasında çok önemli roller üstlenen Rıza Kuas başkanlığındaki Lastik-İş sendikası, Derby işçilerinin de öncüsüydü. TİP milletvekilliği de yapan Rıza Kuas, İbrahim Güzelce ve Kemal Türkler ile birlikte hem işçi hareketinin güçlenmesini, hem de TKP kadrolarının sendikal hareket içinde kök salmasını sağlayan sendikal önderlikler arasında yer alıyordu.

İstanbul’da bulunan Derby Lastik Fabrikası işçileri 1968’de sendika seçme özgürlüğünü kullanmak için “referandum” talebiyle fabrikalarını işgal ettiler. Patron, idare, yargı ve güdümlü sendika ittifakıyla yürütülen büyük bir operasyona karşı sendikalarını ve sendika seçme hakkını savundular.

İşgal, sendika seçme hakkını özgürce kullanabilmek üzere yapıldı, ama sosyal ve siyasal sonuçlarıyla talebin sınırlarını aşan bir deneyim özelliği kazandı.

Zafer Aydın’ın Derby incelemesi, dönemi tanımak, işçi hareketinin gelişim evrelerini anlamak isteyen sosyal bilimcilere olduğu kadar, işçi sınıfı içinde çalışma yürütmek isteyen kadro adayları için de çok değerli dersler içeriyor. Sosyal Tarih yayınlarından çıkan kitap 296 sayfa.

Geleceğe Yazılmış Mektup
1968 DERBY İŞGALİ

ZAFER AYDIN

İSTANBUL
TİYATRO
YAYINLARI

Sıkıyönetim kapattı, kadınlar açtı!

Türkiye’de 1975-1980 yılları arasında faaliyet yürüten İlerici Kadınlar Derneği (İKD), “İlerici Kadınlar Dayanışma Derneği” adıyla yeniden kuruldu. Geçmişte Türkiye kadın hareketinin en kitlesel örgütlerinden olan İKD, 1975-1980 yılları arasında birçok kampanyalar yürütmüştü. Çok uzun zamandır da işçi ve öğrenci alanında çalışmalarını “İlerici Kadınlar” olarak devam ettiren İKD’liler, 6 Mart 2012 tarihinde dernekleşerek, “İlerici Kadınlar Dayanışma Derneği” adıyla daha kurumsal bir yapıya kavuşmuş oldu.

İKD’liler, 21 Nisan 2012’de saat 14.00’te Taksim Tramvay Durağı’nda gerçekleştirdikleri basın açıklamasıyla İKD’nin (İlerici Kadınlar Dayanışma Derneği) yeniden dernek olarak kurulduğunu duyurmuş oldu.

İKD’li kadınların elbirliğiyle hazırladığı tüzükte yer alan amaçları ise şunlar:

- “Erkek egemenliğine dayalı toplumsal iş bölümü sistemine son vererek, kadınların sosyal, siyasal ve ekonomik alanda haklarını geliştirmek, bunların uygulanmasını, kadınların özgürleşmesini ve kadın-erkek eşitliğini sağlamak,

- Eşit işe eşit ücret ilkesine uygun olarak fabrikada, tarlada, büroda kadın emeğinin sömürülmesinin önüne geçmek,

- Kadına yönelik şiddete karşı mücadele etmek; yaygın ve kadınların istedikleri kadar kalabilecekleri kadın dayanışma birimleri açmak. Töre ve namus cinayetlerini durdurmak için çok yönlü çalışma yapmak,

**33 yıl sonra
İKD’liler,
İlerici Kadınlar
Dayanışma Derneği
adıyla
yeniden alanlarda.**

- Aileyi toplumsal egemenlik ilişkilerinin yeniden üretildiği bir toplum birimi olmaktan çıkarmak, kadınları eve hapseden ev işleri, çocuk, yaşlı, hasta bakımı gibi işlerin kamu tarafından üstlenilmesini sağlamak,
- Gerek çalışan, gerekse ev kadını olan tüm emekçi kadınların sosyal sigorta hakları, sosyal hakları ve sosyal güvenlik haklarını geliştirmek,

emeklilik koşullarını iyileştirmek, analıktan doğan sosyal hakları savunmak, geliştirmek,

- Toplumsal cinsiyet eşitliği için mücadele etmek, başta homofobi olmak üzere her türlü cinsiyetçi ayrımcılıkla mücadele etmek,

- 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü’nün bayram-ücretli tatil günü olarak kabul edilmesini sağlamak.

İKD’liler, kapitalist neoliberal politikalar yüzünden kadınların yoksullaşmasına, sömürülmesine karşı mücadeleyi büyütürken, emekçi kadınların sosyal güvenlik hakları için, kadınların kayıt dışı sigortasız, güvencesiz, sendikası çalıştırılmasına son vermek için,

ev eksenli çalışan kadınların sosyal sigorta hakları ve sendika hakları için, cinsiyetçi ve baskıcı eğitime karşı, eğitimde kadınların eşitsizliği için ve her türlü emperyalist savaflara hayır demek için, kısacası kadınların kurtuluşu için harekete geçmenin gerekliliğini savunuyorlar.

Tüzükte yer alan hedeflerin dayanışmayla mümkün olacağını ifade eden İKD’liler, ayrıca kadınların sorunlarının sadece bunlarla sınırlı olmadığını bilincinde olduklarını ve bütün sorunların kadın mücadelesini güçlendikçe çözüleceğini de ayrıca belirtiyorlar.

Önce bilirkişi raporu, ardından mahkeme işkenceyi onayladı

16 Temmuz 2011’de İzmir’de bir gece kulübünden, kimliği yanında olmadığı için gözaltına alınarak Karabağlar Polis Merkezi’ne götürülen Fevziye Cengiz burada polis şiddetine maruz kalmıştı. 9 Aralık 2011’de işkence görüntülerinin medyada yayınlanması üzerine dayakçı polisler Hakan Yörük, Beyit Sezgin ve olayı izleyen memur görevden uzaklaştırılmıştı. Ardından polisler için 5 yıl 9 ay hapis cezası istemiyle, Fevziye Cengiz’e ise 6.5 yıl hapis cezası istemiyle dava açılmıştı. Polisler hakkında 2 Şu-

bat 2012’de başlatılan idari soruşturma tamamlanarak sivil polisler için ayda 30 TL’ye denk gelen 12 ay kıdem tenzili cezası istenmiş ve karakol polisi için disiplin cezasına gerek olmadığı gerekçesiyle ceza verilmemişti.

Arbede yalanı sökmedi

Teknik bilirkişi Hakan Çelik tarafından hazırlanan rapor polislerin dakikalarca Fevziye Cengiz’i dövdüğünü, kelepçeleyip yere yattıktan sonra da dövmeye devam ettiğini ve karakol polisinin dayağı

gizlemek için karakol perdesini kapattığını, olayın bir arbede olmadığını kanıtlanmıştı.

9 Mayıs 2012 tarihinde görülen davada ise İzmir 12. Asliye Ceza Mahkemesi, polislerin işkence suçundan yargılanması gerektiğini belirterek görevsizlik kararı verdi. Aynı zamanda kadına karşı şiddet içeren bu olaya ilişkin yargısal süreç mahkemelerin kadına şiddete bakışı hakkında da bir gösterge olacak.

KESK’li kadınlar hâlen hapis

13 Şubat 2012’de sabah saatlerinde gözaltına alınan 15 KESK’li kadından dokuzu tutuklanmıştı. Bu tutuklama terörünü protesto eden KESK Ankara Şubeler Platformu 16 Mayıs’ta Kızılay YKM önünde toplanıp Başbakanlık binasına yürüyerek tutuklu kadınların serbest bırakılmasını istedi.

Yapılan basın açıklamasında konuşan dönem sözcüsü Doğan Kaya, iktidarın anti-demokratik uygulamalarına boyun eğmeyen, baskılar karşısında sesini yükselten KESK ve bağlı sendikalara karşı büyük bir tahammülsüzlük gösterildiğini, son dönemde artan baskılarla neredeyse iktidarın bertaraf edilmesi gereken öncelikli hedefi hâline geldiğini kaydetti.

Mülkiyeli Kadınlar da 16 Mayıs günü

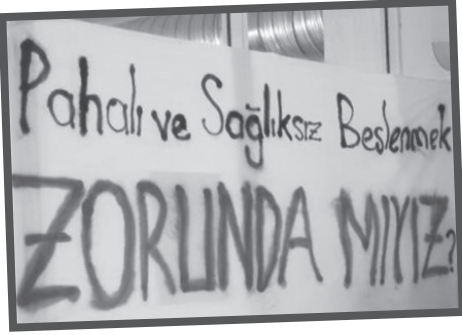
düzenledikleri ayrı bir basın açıklamasında 8 Mart’ın hemen öncesinde gerçekleştirilen operasyonda asıl amacın kadınların söz söyleme ve direnme haklarını ellerinden almak olduğunu vurguladı.

Tutuklu kadınların isimleri ise şöyle: KESK Kadın Sekreteri Canan Çalağan, Eğitim Sen 1 Nolu Şube üyesi Hatice Beydilli, SES Ankara Şube Kadın Sekreteri Nurşat Yeşil, KESK’in eski yöneticilerinden Belkis Yurtsever, Tüm Bel-Sen Kadın Sekreteri Güler Elveren, SES Kadın Sekreteri Bedriye Yorgun, Eğitim Sen 1 Nolu Şube üyesi Evrim Oğraş, SES Ankara Şube Yöneticisi Hülya Mendilligil ve Eğitim Sen 2 Nolu Şube Kadın Sekreteri Güldane Erdoğan.

Öğrencilerin kantin zaferi!

Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin 9 Nisan'da başlattıkları kantin boykotu, öğrencilerin zaferiyle sonuçlandı. Zaferin yankıları başka üniversitelere ulaştı.

Eskişehir Anadolu Üniversitesi'nde "Pahalı ve sağlıksız beslenmek zorunda mıyız" diyen öğrenciler 9 Nisan'da kantini boykot etmeye başladı. Evlerinden getirdikleri yiyecekleri kantinde dayanışma masaları açarak paylaştılar. Kendi çıkardıkları gazeteler için de stantlar açan öğrenciler, yaptıkları anketlerle kantinde en çok nelerin talep edildiğini, öğrencilerin neye gereksinim duyduğunu netleştirdi.

Öğrenciler yiyecek fiyatlarının düşürülmesi, ürünlerin kalitesinin artırılması, kantin çalışanlarının çalışma koşullarının iyileştirilmesi için mücadele etti. Öğrencilerin kararlı duruşu karşısında geri adım atan kantin işletmecisi, talepleri kabul etti. Yiyecek fiyatlarında ciddi bir indirimle gidildi. 65 kuruş olan çay 40 kuruşa, 2 TL olan tost 1.5 TL'ye, 75 kuruş olan unlu mamuller 50 kuruşa, 50 kuruş olan su 40 kuruşa, ekmeğin arası ürünler de 3.5 TL'den 2.25 TL'ye düştü. Ayrıca artık kantinde meyve, yoğurt ve çorba satışı da yapılacak.

Sıra başka üniversitelerde

Eskişehir'deki zafer, başka üniversitelerde de yankı buldu. Diğer üniversitelerden öğrenciler de bu zaferi emsal alarak kantin çalışmalarına yön verdi. En son İTÜ'de kantin işletmesi öğrencilere bırakıldı. Üniversitenin kararına göre gelecek sene itibarıyla öğrencilerin çalışacağı kantinlerde kâr amacı güdülmeyecek.

YEREL SÜRELİ YAYIN ISSN 1301-9031

Uluçınar Basın Yayın Reklam Sanat Hizmetleri Tic. Ltd. Şti. adına sahibi ve sorumlu yazı işleri müdürü: Onur Balcı
Sıraselviler Cd. Billurcu Sok. Ocaklı Han
No: 3/6 Beyoğlu - İstanbul
0212 245 28 11

Baskı: Yön Matbaası
Davutpaşa Cd. Güven San. Sit. B Blok
1. Kat No:366 Topkapı - İstanbul
0212 544 66 34

3 fidan Antep'te de unutulmadı

3 fidan, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan idamlarının 40. yılında ülke genelinde yapılan çeşitli eylem ve etkinliklerle anıldı. İstanbul ve Ankara başta olmak üzere pek çok ilde Denizler anılırken bu yıl Gaziantep'te de ilerici güçler devrimcilerin anısına sahip çıktı. İdamların gerçekleştirildiği 6 Mayıs günü Antep'te ilerici, devrimci güçler bir basın açıklaması yaparak mücadelenin son bulmadığını vurguladılar. "Bugün de bu mücadele devam etmektedir. NATO ve onun işbirlikçi hükümetlerine karşı, ülkemizin yeraltı ve yerüstü kaynaklarının ulusal ve uluslararası sermayeye peşkeş çekilmesine karşı, Türk ve Kürt halklarının birbirine düşman edilmesine karşı Türkiye gençliği olarak ayaktayız" dediler. Açıklamaya EMEP, ESP, DEV-LİS, TKP 1920, TÜM-İGD gibi çeşitli gençlik örgütleri ve partiler de destek verdi.

İşsizlik gençlerin canına mâl oluyor

TÜİK'in "İstatistiklerle Gençlik, 2011" raporu gençlerin yüzde 82.3'ünü mutlu olarak gösterse de işsizlik, kadına yönelik şiddet, eğitim, seyahat özgürlüğü, kültür-sanata yönelik ilgi, intihar gibi alt başlıklardaki ayrıntılar umudu boşa çıkarıyor. Genç nüfusun yüzde 26.9'unun yoksulluk sınırını altında olması umutların boşa çıkmasını destekler nitelikte.

Sınavlar ve yoksullukla intihara sürüklenen gençlik

Rapora göre gençlerin intihar sebeplerinin ilk sıralarında yüzde 33.8'le aile içi geçimsizlik/ekonomik sebepler geliyor. İntihar nedenleri arasında yüzde 5.2 ile yerini alan "eğitim başarısızlığı", KPSS ve diğer ön elemeli sınavlar sonrasında intihar eden gençler düşünüldüğünde endişe verici bir hâl alıyor.

Kadınların siyasete ilgisi daha az

Raporun şiddet ve toplumsal baskı başlıkları altında en fazla zararı görenin kadınlar olduğu ortaya konulurken genç kadınların siyasetle ilgilenme oranının yüzde 9.7 olması dikkat çekiyor. Rapora göre genç kadınların hayatının herhangi bir döne-

minde eşinden veya sevgilisinden fiziksel şiddet görme oranı yüzde 31.9, cinsel şiddet görme oranı yüzde 13.5, hem fiziksel, hem cinsel şiddet görme oranı yüzde 35.3.

Temel hak ve özgürlükleri savunmaya ilgi yüzde 4'te

Gençlerin en ilgili oldukları alanda yüzde 71 ile din birinciliği korunurken, temel haklar ve özgürlükleri sağlamada önemli bir yer tutan sendika ve demokratik kitle örgütlerine ilginin yüzde 4'te kaldığı görülüyor. Temel haklarını savunmaya yanaşmayan gençlerin yüzde 26.2'si önümüzdeki günlerde Türkiye'de sosyal hakların iyi yönde gelişmeyeceğini düşünüyor. Siyaset yüzde 15, kültür-sanat yüzde 26, ekonomi yüzde 20 ve çevre sorunları da yüzde 28 ile listenin gerisinde kalan başlıklardan.

Gençlerin Avrupa Birliği'ne bakış açısı da başka bir dikkat çekici konu. İktidarların önemli politika malzemelerinden olan AB'ye gençlerin yüzde 30.8 karşı çıkıyor.

“Boynuna o yeşil fuları sarma çocuk
Gece trenlerine binme, kaybolursun
Sokaklarda mızıka çalma çocuk
Vurulursun...”

Attila İlhan

Bir puşi 11 yıl

25 ay tutuklu kaldıktan sonra serbest bırakılan Cihan Kırmızıgül, 12 Mayıs 2012 günü görülen karar duruşmasında 11 yıl 3 ay hapis cezası aldı. Galatasaray Üniversitesi Endüstri Mühendisliği 2. sınıf öğrencisi Cihan Kırmızıgül, Kağıthane’de otobüs durağında beklerken puşi taktığı için “şüpheli şahıs” olarak gözaltına alınmıştı.

Kağıthane’de bir markete atılan molotof kokteyli olayındaki kişiye benzediği iddiasıyla gözaltına alınan Cihan Kırmızıgül’ün olay sırasında orada olmadığı görgü tanıklarınca ifade edilmişti. Buna rağmen İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi’nde 12 Mayıs’ta görülen karar duruşmasında hapis cezası verildi.

Hakkında iddia edilen “kamu görevlisine direnmek”, “güvenliği tehlikeye sokmak” suçlarından beraat eden Cihan, “örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüte yardımcı olmak”, “patlayıcı madde bulundurmak” suçlamalarından toplam 11 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırıldı. Cihan Kırmızıgül’ün avukatları ise kararı temyize götüreceklerini bildirdi.

Adalet Bakanı: Mahkeme görevini yapmıştır

Adalet Bakanı Sadullah Ergin ise 15 Mayıs’ta yaptığı açıklamayla kararın arkasında olduğunu ve mahkemenin görevini yaptığını

söyledi. Ayrıca “terör eylemlerine karşı sessiz mi kalacaktık?” gibi açıklamalar yapan bakanın unuttuğu şeyler var! Ortada doğru düzgün bir kanıt yok, görgü tanıkları ve yakalamayı gerçekleştiren polisler Cihan’ın olaylara karışanlar arasında olduğunu kesin olarak teşhis edemedi, avukatların o gün ile ilgili olarak MOBESE kayıtlarını inceleme isteği mahkeme tarafından gereksiz görüldü.

Gizli tanık imdada yetişiyor!

Mahkeme ise 22 Mayıs günü yayınladığı gerekçeli kararlar AKP tipi yargılama usulünün en güzel örneklerinden birini vererek gerekçe olarak “gizli tanık” ifadesini gösterdi. Ayrıca “puşi taktığı için ceza aldı” iddialarını kabul etmeyen mahkeme Cihan’ın molotof kokteyli atan grubun içinde olduğunu ve kaçmaya çalışırken yakalandığını belirtti. İfadesine başvuru olanlar böyle bir teşhisi kesin olarak gerçekleştiremediğine göre karar neye dayandırılıyor peki? Çok basit! Gizli tanık ifadesine. Dünya bir yana, gizli tanık bir yana! Ayrıca bu gizli tanık “PKK üyesi oldukları bilinen kişilerle Cihan’ın telefonla sürekli irtibat kurduğunu” da belirtmiş. Tabii bu gizli tanığın bu tip bilgilere nereden ve nasıl ulaştığı da ayrıca merak konusu!

Haremlik-selamlık gençlik kampları dönemi

Çocukların ve gençlerin kız-erkek ayrımı olmaksızın karma bir şekilde tatil yaptığı, öğrendiği-eğlendiği yaz kampları artık haremlik-selamlık uygulamasına geçiyor. Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü gençlik kampları yetkilileri, bu yıl gençlik kamplarında karma yerine kız ve erkeklerin ayrı ayrı dönemlerde kamp çalışmalarına katılacaklarını bildirdi.

Yeni düzenleme 11 Haziran-12 Eylül arasında düzenlenecek kamplarla birlikte uygulamaya koyulacak. Deniz ve yayla kamplarında gerçekleştirilen değişikliğin sebebi ile ilgili açıklama yapılmadı. Fakat başbakanın dindar nesil yetiştirme yönündeki açıklamaları, 4+4+4 yasası gibi konular yapılan değişikliğin sebeplerine işaret ediyor.

Tek partiden AKP’ye

özgürlükler

Başbakan Türkiye’nin geçmişi hakkında konuşmayı çok seviyor. Sadece Başbakan değil, çeşitli bakanları da aynı şekilde, gözleri nemli, sesleri çatallanmış şekilde “tek parti döneminin baskılarından, istibdat rejiminden” bahsetmeyi seviyorlar. “Ah o zamanlar ne kadar baskı vardı; neler çekti halkımız” diye feryat ederek ellerine aldıkları gazete kupürlerini defalarca gösterdiler.

En son, tek parti döneminde ahır olarak kullanıldığını iddia ettikleri bir cami haberini bile halka karşı uygulanan baskılara örnek olarak verdiler.

Bu haberleri gösterip CHP’nin ne kadar özgürlük düşmanı bir parti olduğunu kanıtıyorlar. Sonra da kendilerini CHP’den ayırıyorlar. Hemen ardından klasik bütün sağ partilerin yaptığı gibi, tarihlerini Celal Bayar-Adnan Menderes ekibinden başlatıp Özal ile devam ettirmeyi de seviyorlar. Böylece, bize Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana sanki iki cenah varmış gibi göstermeye çalışıyorlar. Tabii, Celal Bayar ile Adnan Menderes’in çok uzun yıllar boyunca CHP’li olarak başbakanlık, bakanlık ve milletvekilliği yaptığı, yani doğrudan o dönemdeki tüm politikarlardan sorumlu oldukları da ustaca bir manevra ile gözden kaçırılmış oluyor.

Sağ politikacıların bu yaklaşımına göre, bir yanda “özgürlüklerin düşmanı”, tek parti döneminin temsilcisi CHP bulunuyor. Öte yanda ise “memleketi refaha kavuşturan” AKP dahil bu sağ çizgi takipçileri bulunuyor. Bir tarafta baskı, zulüm, diğer yanda ise refah ve özgürlük varsa, doğal olarak hepimize de ikinci çizgi takipçilerini alkışlamaktan başka bir şey kalmamış oluyor.

Gerçek böyle mi acaba? Tek parti döneminde siyasal özgürlüklerin gasbedildiğini elbette biliyoruz. Takrir-i Sükûn kanunu ile sendikaların, partilerin kapatıldığını, muhalif unsurlara yaşam hakkı tanınmadığını biliyoruz.

Tamam da, bugün ile eski Türkiye’yi karşılaştırsak ne göreceğiz acaba?

Yani hakikaten tek parti dönemi ile bugünkü arasında büyük bir uçurum mu var? Gerçekten de eski dönemde halk inim inim inlerken, bugün bolluk içinde mi yüzüyor? İşçiler, emekçiler dün cendereye alınmışlardı da bugün geniş geniş evrensel normlara uygun tüm özgürlüklerini kullanabiliyorlar mı?

Cevabını bulmak için biz de şöyle kısacık bir tarih turu yapalım.

Tek parti dönemine gidelim. 1935 CHP programının sadece birkaç maddesine bir göz atalım, bakalım ne çıkacak. O dönemin CHP programının aynı zamanda Hükümet ve Devlet politikalarını da belirleme gücüne sahip olduğunu hatırlatalım.

1935 CHP programında yer alan “İş verenlerle işçilerin çalışma birliğinde **uyum** esastır. İş anlaşmazlıkları uzlaşma ile ve buna imkân olmazsa devletin kuracağı **uzlaştırma araçlarının yargıçlığı** ile kotarılır. **Grev ve lokavt yasaktır.**” ifadelerinde benim siyah yazdığım kavramlara bakınca ne görüyoruz acaba?

Benim yazımı yazdığım gün, 23 Mayıs’ta, tüm kamu emekçileri, Hükümet yanlısı Memur-Sen Konfederasyonu dahil, kendilerine teklif edilen komik maaş zammını protesto etmek için iş bırakmışlardı. Yüz binlerce memur sokaklarda idi.

Sebep?

Sendika hakkının fiilen yok edildiği bir çalışma düzenini protesto etmek. Sendika olmanın mecburi şartları “kurumsal bir kimliğe sahip olmak, serbest toplu sözleşme olanağına sahip olmak ve istediği zaman iş bırakmayı, yani grev yapmayı” içeren 3 ayaktan oluşur. Bu ayaklardan herhangi birinin yokluğu, gerçek manada bir sendika sisteminin olmadığı anlamına gelir.

Bugün hâlâ memurların toplu sözleşmesi, Aziz Çelik’in tanımlamasıyla “toplular sohbetten” öteye gidemiyor. Grev hakkı ise yok sayılıyor.

AKP çalışanlara neyi reva görüyor?

Aynen 1935 yılında olduğu gibi, çalışanlara “uyum ve uzlaşma” öngörülüyor. “Uyum ve uzlaşma” esas olmadığı takdirde ise, yine aynen 1935 yılında olduğu gibi “grev yasaktır” maddesi dayatılıyor.

Peki, tek parti döneminde onca zorluğa katlanmış ve bugün artık “özgür ve refah içinde yaşayan” çalışanlar, “uzlaşamazlar” ise ne yapmaları bekleniyor? Olur ya, insanlık hâli, sınıf hâli, bir yanda işçi sınıfı ve emekçiler, diğer yanda sömürücü asalaklar, bazen uzlaşamazlar.

O takdirde çalışanlardan ne yapması bekleniyor? 77 yıldır dayatılan ne ise onu yapmaları bekleniyor:

1935 yılındayken, çalışanlar patronlarla uzlaşmadıkları takdirde “İş anlaşmazlıkları devletin kuracağı uzlaştırma araçlarının yargıçlığı ile kotarılır” idi.

2012 yılındayız. Çalışanlar patronlarla uzlaşmadıkları takdirde, “iş anlaşmazlıkları devletin oluşturduğu Yüksek Hakem Kurulu tarafından çözülecektir.”

Türkiye emekçileri olarak, AKP’nin iddiasına göre ileri demokrasi dönemine geçmiştik, değil mi?

insanca kardeşçe yaşamak için

Yeni Dünya ilk sayısıyla elinizde. Yeni Dünya halkın gazetesidir. Yeni Dünya insanca, kardeşçe yaşamak isteyen emekçilerin gazetesidir.

Günümüz dünyası maalesef eskimiş, çürümüş bir dünyadır. Yeni Dünya, eskimiş, çürümüş bu dünyayı reddedenlerin sesidir.

Eskimiş, çürümüş dünyada fabrikalara, bankalara, dev çiftliklere, büyük işletmelere, medyaya sahip dolar milyarlarca şebekesi, işçileri, şehir ve köy emekçilerini, alinteriyle yaşayan bütün insanları sömürüyor ve eziliyor.

Kapitalist patronlar zulüm aracı olarak kullandıkları devleti, hakkını arayan emekçilerin üzerine sürüyor. Kârlarına kâr katmak için, halkları birbirine düşürüyor, savaşlar çıkarıyor, koskoca ülkeleri işgal ediyor; insanı, canlıları ve doğayı toptan mahvediyor.

Bu dünyada, işçiler insanca yaşama olanağından yoksun bırakılıyor, sigortasız ve kadrosuz çalıştırılıyor. Sendikalaşan, hakkını arayan işçi işten atılıyor; grev yapan, gösteri yapan işçi gazlanıyor, coplanıyor.

Çiftçiler ürününü değerlendirme imkânını bulamıyor, karın tokluğuna çalışıyor, mazota ilaca para yetiştiremediği için toprağını kaybediyor, işsiz kalıyor.

Kamu emekçileri, memurlar hâlâ ağzı var dili yok kapıkulu sayılıyor; grev hakları tanınmıyor. Evrensel haklarını kullanıp greve çıktıklarında gazlanıyor, coplanıyor, yerlerde sürükleniyor.

İşçiler, emekçiler, emekçiler, parasız sağlık, parasız ilaç, parasız bakım imkânından yoksun. Zaten insanca yaşamaya yetmeyen ücretlerini hastalık durumunda sağlık tekellerine kaptırmak zorunda kalıyor. "Paran kadar sağlık; paran yoksa öl" zulmü egemen oldu.

Esnaf ve zanaatkârlar, yabancı sermayeli tekellere tanınan imtiyazlar karşısında üretimini sürdürüyor. Devlet sömürgeci Amerika ve Avrupa Birliği şirketlerinin çıkarlarına öncelik veriyor, onlarla işbirliği yapan büyük holdingleri baş tacı ediyor.

Geleceği elinden alınan gençler iş bulamıyor,

annesinin babasının eline bakmak zorunda kalıyor, yuva bile kuramıyor.

Öğrenciler parasız, bilimsel, nitelikli, kamusal, eşit ve özgür eğitim göremiyor. Sesini çıkaran, örgütlenen, muhalefet yapan öğrenciler okuldan atılıyor, hapisanelere gönderiliyor.

Eğitim ve oyun çağındaki çocuklar erken yaşta ekmek kavgasına mahkûm ediliyor, işyerlerinde, atölyelerde sömürülüyor.

Kadınlar, kamu yaşamından dışlanıyor, yıpratıcı ev işlerine mahkûm ediliyor. Kişilikleri yok sayılıyor; akılları, bedenleri kontrol altına alınıyor, dövülerek "terbiye ediliyor", öldürülüyor.

"Ancak işçiler, emekçiler, ezilen halklar gücünü birleştirdiğinde yeni dünya hayal olmaktan çıkar, gerçek olur."

Halkların, toplumların varlığı, kültürü, dili, inancı, kendi kendini yönetme hakkı tanınmıyor. Türk, Kürt, Arap, Ermeni, Süryani; Müslüman, Hıristiyan, Yahudi; Alevi, Sünni; eşit ve özgür, kardeşçe bir yaşam kuracak yerde, ırkçılık ve ayrımcılık körükleniyor; devlet tek bir ırkın, tek bir dinin, tek bir inancın tekelinde tutuluyor. Kapitalizmle kaynaşan, emperyalizmle bütünleşen şovenist milliyetçilik ve bağnaz dincilik, demokrasinin en küçük izini bile ortadan kaldırıyor.

Eğitim sistemi, öğrencilerin beynini bilime ters dogmalarla, hurafelerle dolduruyor, yeni nesilleri sakatlıyor. Devlet ile din, din ile eğitim iç içe geçti, laiklik ayaklar altında. Özgür düşünce, eleştirel yaklaşım lanetleniyor. Düşünce özgürlükleri ellerinden alınan aydınlar, hapisanelere dolduruluyor. Üniversiteler kapitalistlerin ve yüksek bürokratların zaptiyeliğini yapan YÖK'ün kaskacında boğuluyor. Kamu

görevini ciddiye alan, toplumun derdini kendi derdi sayan, halk için bilim ilkesini benimseyen eğitimciler düşman sayılıyor.

Günümüzün eskimiş, çürümüş dünyasında kapitalist şirketlerin "iş kazası" olarak geçiştirilen cinayetlerinde her gün işçiler ölüyor.

Günümüz dünyasında Türkiye, Amerika'nın, NATO'nun emrinde, komşu halklara karşı topraklarında füze üsleri kuran, yabancı ve yerli sömürücülerin çıkarı için içeride ve dışarıda savaş politikasını benimseyen, bağımsızlığını yitirmiş bir yeni sömürge durumuna düşmüştür.

Kısacası, günümüzün eskimiş, çürümüş dünyası, kapitalizmin, emperyalizmin, sömürgeciliğin, savaşın, zorbalığın, ayrımcılığın, adaletsizliğin dünyasıdır.

Özlediğimiz yeni dünya ise, işçi sınıfının, emekçi halkların kendi kaderini kendi eline aldığı, gündüzlerinde sömürülmeyen, geceleri aç yatılmayan bir dünyadır; bağımsız halkların başı dik, onurlu dünyasıdır.

Yeni dünya, karnı tok, sırtı pek insanların barış ve kardeşlik içinde yaşadığı; bebelerin sağlıklı büyüdüğü; çocukların ve gençlerin yaşam sevinci veren bir eğitim-öğretimle kendilerini bulduğu; halkların eşitliğe ve özgürlüğe kavuştuğu, anadillerin özgürce geliştiği; kadınların kölelikten kurtulduğu; adaletin işlediği; insanların hayvana, kuşa, suya, toprağa, ağaca, dağa taşaya saygı duyduğu; sömürsüz, savaşsız, sınırsız bir düzenin ülkede, bölgede ve bütün yeryüzünde egemen olması demektir.

Yeni Dünya Halk Gazetesi işte bu özlemle yayına başlıyor. Bu özlemimize kavuşmak için el ele vermeye gerekiyor. Ancak işçiler, emekçiler, ezilen halklar gücünü birleştirdiğinde yeni dünya hayal olmaktan çıkar, gerçek olur.

Bütün okurlarımızdan, fabrikalarında, okullarında, köylerinde, mahallelerinde yaşadıklarını, duygu ve düşüncelerini, eleştiri ve önerilerini bizlere iletmelerini bekliyoruz. Yeni Dünya, yeni dünyayı birlikte kuracak olan bütün güçlerin ortak sesi olacaktır.

**İşçiler ve emekçiler için atan yürekleri
hazıranda duran üç sanatçımızı saygıyla anıyoruz**

Nâzım Hikmet (1902-1963)

Orhan Kemal (1914-1970)

Ahmed Arif (1927-1991)